

Saulėta, dieną 60°, naktį 50°.
Saulė teka 5:21, leidžiasi 8:14

NAUJIENOS

Midwest Inter-
Library Center
5721 Cottage Grove Av
CHICAGO, ILL., 60637

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LVII

Price 10c

Chicago, Ill. — Trečiadienis, Gegužio-May 27 d., 1970 m.

Kaina 10c

125

AMERIKA SIUNČIA KAMBODIJAI GINKLŲ

KALIFORNIJOS GINČAS: AR LEISTI KOMUNISTEI SKAITYTI PASKAITAS

LOS ANGELES. — Amerikos civilinės laisvės yra plačiai žinomos. Yra žmonių, kurie galvoja, jog tos laisvės yra kaltos dėl didėjančių neramumų universitetuose, dėl komunizmo įtakos neįdomo plitimo Amerikoje. Paskutiniai neramumai universitetuose pridūda dar daugiau reikšmės Kalifornijoje vykstančiam ginčui dėl negrės profesoriaus asistentės Angela Davis. Kalifornijos universiteto regentai dar kartą svarstys jos klausimą birželio 19 d. Ankstyvesniam savo sprendime regentai, kurių tarpe ex officio yra ir gubernatorius Reaganas, nusprendė, kad Angela Davis, kuri skelbiasi esanti komunistų partijos narė, negalima dėstyti filosofijos fakultete.

Regentai nusprendė, kad ji naudoja paskaitų sales politinei agitacijai, kad ji tyčia ragina studentus lažyti universiteto taisykles ir kartais net kursto riaušes. Jos priklausymas komunistų partijai ir jos atsidavimas dialektiniam materializmui ir komunistų partijos linijai suvaržas jos "laisvą tiesos ieškojimą" ir akademinį objektyvumą, reikalingą universitetui.

Šitokią regentų nuomonę atmetė Los Angeles Aukščiausio Teismo teisėjas Jerry Pacht ir nusprendė, kad regentai nelegaliai atleido Angela Davis. Universiteto taisyklė, neleidžianti komunistams dėstyti universitetuose, esanti nelegali, priešinga konstitucijai.

Remdamasis teismo sprendimu, universiteto rektorius Charles Young vėl priėmė Angela Davis ir įsakė jos dėstymą dalykų pamokas užskaiyti i studentų kreditus.

Praėjusią savaitę Akademiniis Senatams nubalsavo 180 balsais prieš 4, kad rektorius buvo teisus, o regentai — ne. Profesoriai nutarė leisti Davis skaityti paskaitas. Regentų įsikišimas einas prieš akademines laisves, prieš universitetų teises. Regentai privertė Amerikos Profesorių sąjungą Kalifornijos universitetą boikotuoti, užkirsia kelią geriams profesoriams dėstyti Kalifornijos universitete ir t. t.

Profesoriai tvirtina, jog neleidimas vienam jų dėstyti esąs "politinis egzaminas".

Neseniai Kalifornijos profesorų taryba nubalsavo neduoti mokslo kreditų ROTC (atsargos karininkus ruošiančiam fakultetui), kol nesibaigs Vietnamo karas. Šis nutarimas kai kurių irgi buvo vadinamas "politiniu egzaminu".

Nepaslapstis, kad Amerikos konstitucijos garantuojamos laisvės jau leido valstybė griauti siekiantiems komunistams sulįsti į Amerikos aukštąsias mokyklas, kur ty pačių laisvių vardan jie skiepija nuodus į politinės nuovokos neturinčių jaunų amerikiečių galvas. Kalifornijos universiteto atvejis yra charakteringas ir reikšmingas. Jei ten laimės už "akademines laisves" kovojantieji profesoriai ir filosofija galės dėstyti aktyvi komunistė, tai ir kituose universitetuose komunistų profesorių skaičius greitai žymiai padidės.

— Panevėžio kraštotyriminkai pagerbė Bitės-Petkevičaitės atmintį. Name, kuriame Bitė gyveno 1932—1943 metais, atidarytas muziejus, — dviejuose kambariuose yra kukių baldai, asmeninė bibliotekėlė, Bitės raštai, ant sienų — jos paveikslai. (E)

IŠ VISO PASAULIO

ROMA. — Nato valstybių konferencijoje Danija ir Norvegija agituoja, kad Graikija, valdoma karinės diktatūros, būtų pašalinta iš organizacijos arba pati pasitrauktų. Amerikos delegacija bandė šiuos žygius sustabdyti. Graikija yra svarbi Nato narė pietiniame fronte. Italijos komunistai irgi surengė demonstracijas prieš Graikiją ir prieš Nato konferenciją.

LENINGRADAS. — Astronautas Neal Armstrong buvo labai šiltai sutiktas Tarptautinėje Erdvės Tyrimų konferencijoje, Leningrade, kur dalyvauja 420 užsienio atstovų ir 800 sovietų mokslininkų.

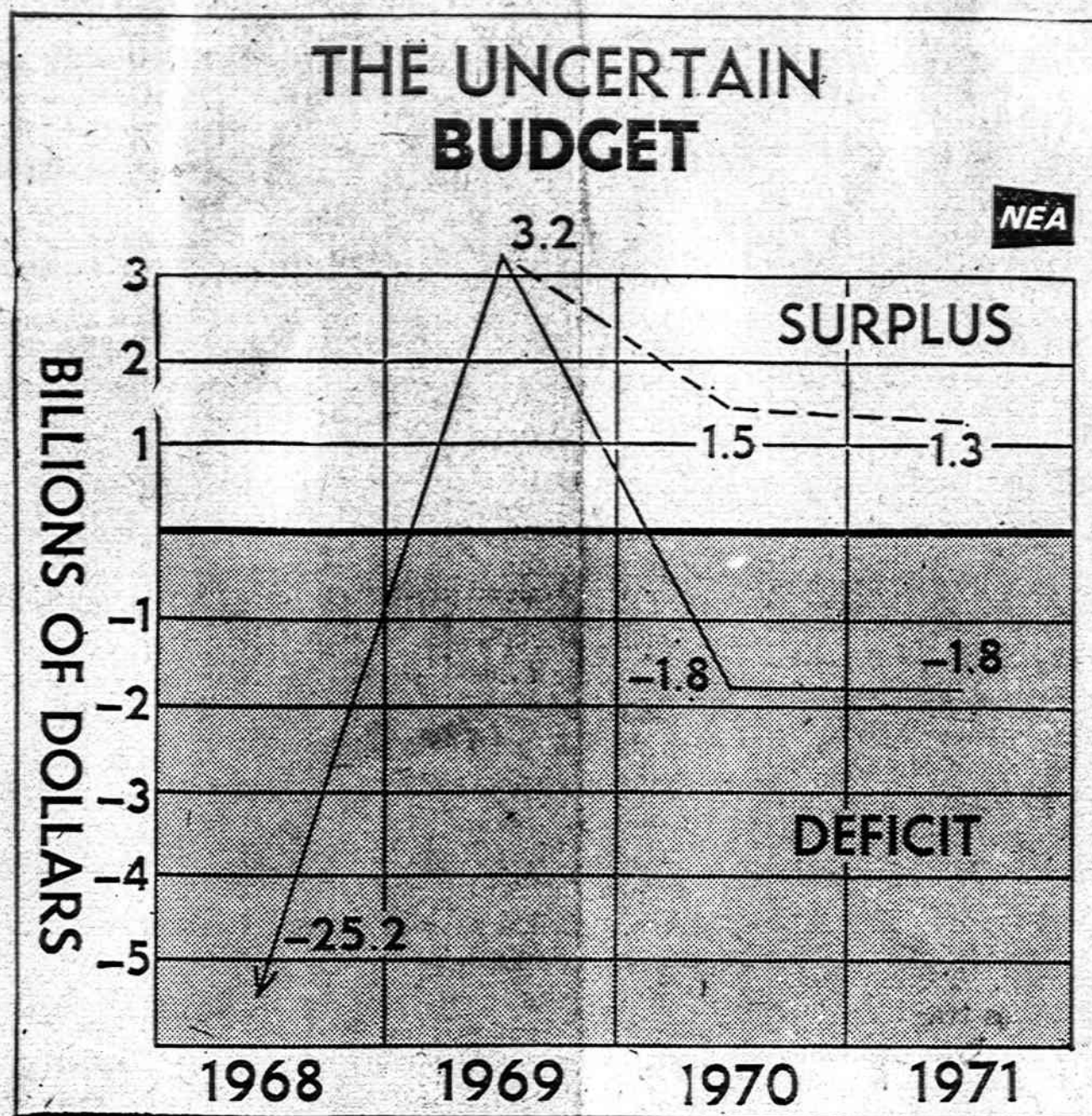
TEL AVIVAS. — Izraelio kariuomenės patruliai pradėjo kasdien lankytis Libano teritorijoje. Izraelio gynybos ministeris Dayanas pareiškė: "Jei Libanas nesugeba ar nenori prižiūrėti savo sienų, kad arabai nepuolų Izraelio, tai mes patys tai padarysime". Nedidelės izraelitų grupės su šarvuotais automobiliais vakar tris vietose važinėjo po Libaną.

♦ Butų sekretorius George Romney Chicagoje vakar pasakė kalbą, kurioje ragino visus palaikyti iki birželio 15 d. ir pamatyti, ką davė Kambodijos žygis.

Daug naujų veidų Kinijos valdžioje

HONG KONGAS. — Komunistinėje Kinijoje esą diplomatai turėjo dvi progas pastudijuoti dabartinės Kinijos valdžios sudėtį. Pirmą progą buvo gegužės 1-mos paradas, o antra — Mao Tse Tungo pareiškimo proga sušauktas masinis susirinkimas, kuriame dalyvavo svarbiausi valdžios, partijos ir kariuomenės asmenys. Tame pareiškime Mao šaukė viso pasaulio pažangiųjų ir kovą prieš Ameriką. Užsienio diplomatai pastebėjo, kad Kinijos valdžios tribūnose buvo daug nematytų veidų, daug kariškių. Ceremonijose nedalyvavo šeši senieji armijos maršalai ir laikinas valstybės galva. Abiejose iškilmėse nedalyvavo ir viešo saugumo ministeris, kurio nesimato viešumoje jau nuo kovo 19 d.

Iš visų vicepremyerų tribūnoje buvo tik du, iš 40 ministerių iškilmėse dalyvavo tik penki. Žymiai padidėjo viceministerių skaičius — net 31 dalyvavo abiejose progose. Jų tarpe daug nematytų, negirdėtų asmenų. Užsienio diplomatai spėlioja, kad valymai Kinijoje po kultūrinės revoliucijos jau baigti ir po jų iškilio visa eilė anksčiau valdžioje nedalyvavusių asmenybių.

Prezidentas Nixonas paskelbė, kad teks peržiūrėti biudžetą, nes vyriausybė iš mokesčių gavo mažiau pajamų, negu tikėjosi. Šių ir ateinančių metų biudžetas duos 1.8 milijardo dolerių deficitą.

STUDENTŲ NERAMUMUS AMERIKOJE KURSTO KOMUNISTŲ ŠTABAS PRAGOJ

CHICAGO. — Žurnalistas Henry Taylor "Chicago Today" pirmadienio numeryje rašo apie tarptautinę studentų aktyvistų koordinaciją. Labai dažnai jaunimo demonstracijos prieš Ameriką ar karą Vietnamą vyksta vienu, tuo pačiu metu įvairiose pasaulio šalyse. Tas rodo, kad tos demonstracijos yra rengiamos iš vienos centrinės. Ši centrinė organizacija yra, kad žvalgybos agentūros seniai žino, Čekoslovakijoje, Pragoje. Tai vadinama Tarptautinė Studentų Unija, kurią išlaiko ir prižiūri sovietai. Iš čia eina įsakymai į visus pasaulio kraštus. Kiekvienam kraštui įsteigta atskira sekcija, kiekvienam kraštui taikomi atskiri šūktai ir parenkami atskiri kovos tikslai.

Britanijoje studentų neramumus organizuoja lenkų kilmės Vlod Konarski. Jis veikia per Londone esančią Radikalų Studentų sąjungą. Jo svarbiausi dėdėjai yra prancūzas Jean Bougareau ir olandas Martin Abeln.

Airijoje studentų veikla centralizuota Dublino Trejybės kolegijoje. Veiklai vadovauja Kanasados pilietis, gimęs Indijoje Hardial Sinh Bains. Jis palaiko artimus ryšius su Amerikos piliečiu Ralph Schoenman, buvusiu filosofo Bertrand Russell sekretorium, kuris Švedijoje buvo suorganizavęs prezidento Johnsono "teismą" Schoenmanas buvo britų žvalgybos kartą sumistas, tačiau buvo paleistas kaip JAV pilietis.

Vakarų Vokietijos skyriui vadovavo pagarsėjęs Rudolph Dutschke. Apie jo ryšius su sovietų vadovaujama centru Pragoje daug įrodymų surinko Vakarų Berlyno policija.

Prancūzijos studentų "revoliucijai" vadovavo Vokietijoje Daniel Cohn Bendit. Jo sukeltos riaušės buvo visai sutabdytos Prancūzijos švietimą ir pareikalavo daug išlaidų bei davė 125 sužeistų policininkus.

Henry Taylor išėjo skaitytojus, kad Amerikai laikas pabusti, nes jos priešai kursto Amerikoje civilinį karą. Tarptautinės Studentų unijos veikla pasireiškia ir Italijoje bei Japonijoje, kur pernai vyriausybė suėmė virš 14,000 studentų, suagiutuotų tarptautinės unijos atsiųstų agitatorių. Henry Taylor tvirtina, kad universitetai neramumai Amerikoje yra planuojami ir derinami komunistų agentų.

— Šveicarijoje lankėsi lietuvis rašytojas A. Pocius iš Vilniaus. Jis vėliau Vilniuje papasakojo apie "puikią krašto gamtą", apie susitikimus su šveicarijos lietuviu ir kt. (E)

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

♦ Indonezijos prezidentas Suharto vakar viešėjo Baltuose Rūmuose ir tarėsi su prezidentu Nixonu. Suharto Amerikoje bus 6 dienas.

♦ Springfielde Illinois legislatura atmetė katalikų reikalavimą, kad valstija remtų lėšomis katalikų mokyklas. Senate balsavimas buvo 27 prieš 26. Manoma, kad šis mokyklų klausimas vėl iškilis ateinančių metų sesijoje.

♦ Senatorius Fred Harris pasiūlė įstatymą, kuris šešioms mėnesiams kontroliuotų Amerikoje visas kainas ir atlyginimus.

♦ Apie 16,000 vietnamiečių kareivių pabėgė savo uždavinius Kambodijoje ir sugrįžo namo. Kareiviai gali būti vėliau panaudoti kituose Kambodijos frontuose.

♦ Izraelio premjerė Golda Meir parlamente pasakė kalbą, kurioje kritikavo rusus, kurie didina įtėmpimą Viduriniuose Rytuose. Arabų kraštuose jau esą apie 12,000 sovietų karinių patarejų.

♦ Viena JAV artilerijos baterija Kambodijoje per klaidą apšaudė savo dalinius ir užmušė 2 amerikiečius, sužeidė 3. Ta pati baterija praėjusią savaitę užmušė 1 ir sužeidė 4 savo kareivius. Pradėtas tyrimas, kaip tos nelaimės atsitinka.

KAMBODIJOS KARIUOMENĖ GAUNA GINKLŲ UŽ 7.5 MILIJONUS DOLERIŲ

WASHINGTONAS. — Amerikos vyriausybė pranešė Kongresui, kad ji nutarė duoti Kambodijai 7.5 milijonų dolerių vertės ginklų, nes tokia parama esanti svarbi Amerikos saugumui. Tą pačią dieną Pentagonas paskelbė, kad iš 18,000 amerikiečių kareivių Kambodijoje liko tik 14,000. Jie bus atitraukti dar anksčiau, negu buvo numatyta. Saigone vieši Kambodijos užsienio reikalų ministeris Sambour. Jis pareiškė korespondentams, kad Kambodija užmegs diplomatinis ryšius su Pietų Vietnamu, su kuriuo tie ryšiai buvo nutraukti 1963 m. Ministeris pareiškė, kad Kambodija tikisi, jog vietnamiečių jėgos nepasitrauks iš Kambodijos, kol ten bus komunistų.

Didėja kritika Nixono valdžiai

WASHINGTONAS. — Vyriausybė paprašė Kongreso galios pasiskolinti 18 milijardų dolerių, nes sumažėję korporacijų pelnai ir kiti ekonominiai sunkumai sumažino vyriausybės pajamas iš mokesčių. Valstybės išdais prašo pakelti nacionalinės skolos ribą iki 395 milijardų dol.

Šis išdo kreipimasis į Kongresą sukėlė kritikos bangą prieš prezidento Nixono ekonominę politiką. Senato demokratų vadai pareiškė, kad Amerikos ekonomikai gresia krizė, kurios pagrinde vis didėjantis bedarbių skaičius ir vis kylančios pragyvenimo kainos. Demokratų vadai reikalauja, kad prezidentas sušauktų konferenciją svarstyti infliacijos ir nedarbo.

Chase Manhattan banko pirmininkas David Rockefeller savo kalboje ragino prezidentą kreiptis į biznio ir į darbo unijų vadus ir raginti juos būti daugiau atsakingais kainų ir algų atžvilgiu. "Be biznierių ir darbininkų nuosaikumo bus nelengva sulaukti infliacijos".

Švedai negerbia JAV ambasadoriaus

STOKHOLMAS. — Naujas Amerikos ambasadorius Švedijoje, negras Jerome Holland vėl buvo užpultas jaunų švedų, protestuojančių prieš karą Vietnamo. Apie 40 jaunuolių apmėtė jo automobilį kiaušiniiais prie Orebro miesto, 150 mylių nuo Stokholmo. Amerikos ambasada paskelbė pareiškimą, kuriame skundėsi, kad toks negražus švedų elgesys su svetimos valstybės atstovu gali atnešti toli siekiančių pasekmių.

Švedijos vyriausybė nepatenkinta savo jaunuolių elgesiu, nes švedų premjeras Olof Palme nežino turi važiuoti į Ameriką. Premjeras per televiziją kreipėsi į gyventojus ir pasmerkė jaunųjų išsišokimus.

Sovietų laikraštis "Izvestija" išpėjo Kambodijos vadus, jog jie įvels Kambodiją į ilgą, broliuodiską, civilinį karą, jei Amerikos ir Pietų Vietnamo jėgos nepasitrauks. Tie, kurie sudarė suokalbį su Saigona ir Washingtonu, turėjęs priimti už tą karą visą atsakomybę.

Moskva, neklausydama nuverstos princ Sihanouko prašymų, dar nenutraukė ryšių su Kambodijos valdžia. Kartu su sovietais Phnom Penhe savo ambasadas tebeleiko Lenkija, Čekoslovakija, Rytų Vokietija. Ambasadoriai sumažino savo tarnautų skaičių ir jau pradėjo išpardavinėti turimos vodoros atsargas, tačiau santykiai liko nenutraukti, nors juos nutraukė Kinija, Albanija, Šiaurės Korėja, Šiaurės Vietnamas, Kuba ir Jugoslavija. Likusieji komunistų diplomatai Phnom Penhe neįaukia jautiesi, nes Pekino radijas skelbia, kad tik Amerikos tarnai ir pataikūnai laiko savo atstovybes prie naujos Kambodijos valdžios.

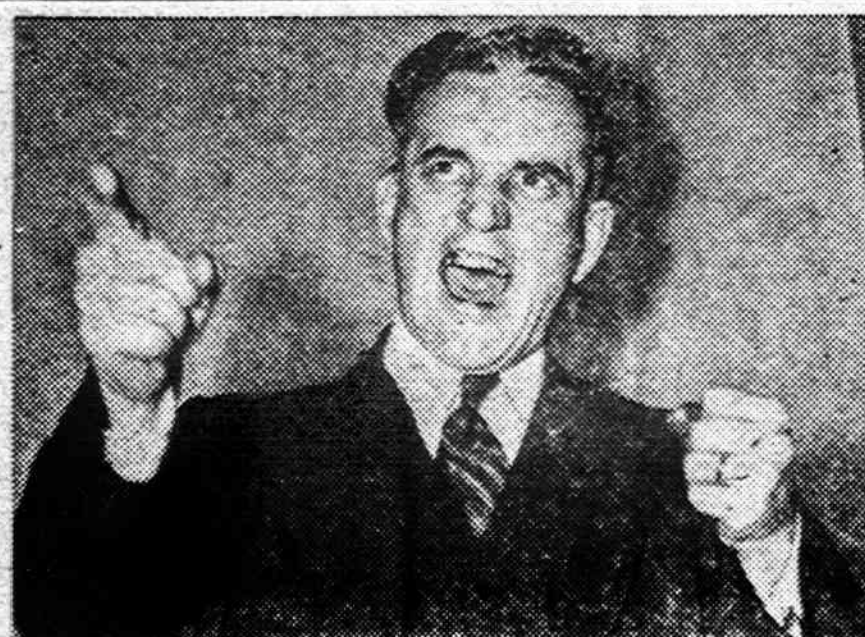
Stebėtojai, analizuodami "Izvestijų" straipsnį, sako, kad matyt, sovietų valdžia dar turi vilties išspręsti Kambodijos klausimą diplomatiniais keliais.

Į Kambodiją jau atvyko Tailandijos karinė delegacija. Kambodija prašo karinės paramos ir iš Tailandijos, kurios kariuomenė yra gerai ginkluota Amerikos ginklais. Iki šiol Kambodija gavo iš Amerikos apie 7,000 sovietų gamybos šautuvų ir kulkosvaidžių, rastų komunistų sandėliuose Vietname.

Sovietams reikia Suezio kanalo

WASHINGTONAS. — Išvykus Izraelio užsienio reikalų ministeriui Ebanui, Washingtono kalbama, kad jis įrodinėjo Amerikos vyriausybei, jog sovietų parama Egiptui turinti vieną svarbiausią tikslą — įsigalėti Suezio kanalo zonoje. Dėl Suezio kanalo uždarymo daugiausia nuostolių turinti Sovietų Sąjunga. Jos įtaka Somalijoje, Adene, Jemene be Suezio kanalo galinti sumažėti, nes sovietų laivai su prekėmis turi plaukti aplink visą Afrikos žemyną. Be Suezio sovietams sunkiau įsistiprinti su savo karo laivais Indijos vandenyne, sunkiau nuvežti paramą Šiaurės Vietnamui.

Ebanas nurodė, kad sovietų tikslas yra atmušti izraelitus nuo kanalo rytinio kranto ir atidaryti tą svarbų vandens kelią. Mažesni laivai iki 40,000 tonų galėtų kanalu naudotis po savaitės, kitos po atidarymo. Tada imtų didėti sovietų įtaka Persijos įlankoje, Indijos vandenyne ir rytinės Afrikos pakraščiuose.

Viduryje Atstovų Rūmų pirmininkas John McCormack, kuris pranešė, kad jis pasitraukia iš politikos. Kairėje John McCormack, koks jis buvo 1939 metais, — ugningas kalbėtojas, darbininkų teisių gynėjas. Dešinėje atstovas Carl Albert, demokratas iš Oklahomos, numatomas demokratų partijos vadu Atstovų Rūmuose.

TVIRTA SVEIKATA - PASTOVI LAIME

Kūno, proto ir jausmų darnos pagrindai
Naujausių mokslo žinių populiarus perteikimas

JONAS ADOMAVICIUS, M. D.

VAISTŲ PERDAUG VARTOJI - DAR NE ŽMOGUS ESI

Vaistų pervartojimas šiandien tapo epidemine liga šio krašto jaunuomenės tarpe.

Mediciniška tiesa

Dvejos psichiatrinės nugaros atsiranda dėl narkotikų pervartojimo; vienos jų sunkios, kitos — lengvesnės. Viena didžiųjų negerovių, atsirandanti dėl narkotikų pervartojimo yra psichozė. Ketveriopas išprotėjimas gali gautis. 1. Klaidėjimas (delirium) — nesorientavimas su halucinacijomis apturimas. 2. Hallucinosos — tai nesorientavimas stovis be halucinacijų. 3. Paranoidinis stovis — klaidinį įsitikinimą negalimi pataisyti protavimu (delugijos). Št toks negerumas dažnai gaunasi pavartojus apetitui sumažinti vaistus — amphetaminus. 4. Sunkiausia psichozės forma — schizofrenia. Pastaroji gali gautis po įvairių įtampų įskaitant ir apsinuodymą — texomia. Sakysim, žmogus susirgo paprastu gripu — pakilo jam pora laipsnių karščio kelioms dienoms ar savaitėms. Gripo simptomai praeina, bet paciento protavimas pasikeičia, bet paciento protavimas pasikeičia. Jis tampa ne tuo asmeniu, kuo buvo pirmiau: schizofrenijos ženklai pasirodo.

Seniau — dar prieš trunkvilazierių gadinę ir prieš moderniąją naudojimą barbataturai, nervų raminiui buvo naudojama bromo junginiai. Psichozė gali gautis po gausios ir ilgesnio bromidų naudojimo. Net nuo mažų bromidų dozių jautresni tiems vaistams žmonės gauna psichozę. Schizofrenia yra didžiausioji paslaptis psichiatrijoje. Paviekiama labai sudėtingai fiziokeminiškai ir neuroniniškai vyksta. Tikima medicinoje, kad kai kurie žmonės turi palinkimą tai ligai — tai yra "paslėpti" ar "susitvarke-kompensuoti" šizofrenikai. Jie gyvena ramiai — niekas neįtaria jų esant psichiniais ligoniais. Tik po fizinio ar emocinio įsitempimo pas tokius pašiją lygsvara. Tas įsitempimas gali atsiskirti po narkotikų pavartojimo. Narkotikas tokiais atvejais veikia, kaip anam pasakos kupranugariai šiaudas pastarojo našta padarydamas nepanešama. Po narkotikų pavartojimo atsiradusi šizofrenija gali būti praeinanti ar nuolatini pasiliekanči. Pavojingos esti net ir laikinės šizofrenijos formos. Jos gali baigtis katastrofa: jaunuolis paėmęs LSD pradeda "ke-lione" — trip. Jam rodo, kad jis gali skristi: jis šoka pro langą į savo mirtį.

Mažesnieji narkotikų vartojimo negerumai

Vaistų pervartojimas tapo epidemine negerove jaunuolių tarpe šiame krašte.

Jaunuoliai ir jauni suaugusieji yra paimti čia tos negerovės. Neseniai čia tik varguolių gyvenvietėse marijuana buvo vartojama. Šiandien ji yra paplitusi puikiausiose priemiesčiuose ir universitetuose. Jaunuolių festivaluose oras atsiduoda narkotikais. Visuomenei vis daugiau ima kaupti narkomanai. Jie nori tik lėbauti, laisvėmis neribotai naudotis — gi niekas iš jų nesimoko už tėvynę kovoti net savo gyvybę netenkant. Marijuanos vartojimas kai kurių narkotikų perstatomas nekenksmingu. Tai baisi netiesa — kas ir išperėjo tokių begalvių pareigūnų aukštoje šio krašto vietoje? Pajėgus psichiatras New Yorko mieste dirbęs Max Levin tvirtina, kad marijuanos vartojimas gali priversti prie narkotikų heroino dikcijos ir prie vartojimo LSD. Jaunuoliai ima vogti, o mergaitės tampa prostitutėmis, kad galėtų gauti pinigų narkotikams. Taip ir sukas blogybų ratas. O čia senatoriai ir dar tūli kunigai tvirtina nesamones būk marijuanos vartojimas nėra kenksmingas. Vaistų pardavėjai tunka — turtėja. Su pinigais šiam krašte jie įgauna jėgą — valdo policiją ir politikus.

Blogybės šakojas ir lapojas

Net nepračius reikiamas vaikų auklėjimas šiame krašte. Vieni augina vienos tikybės piliečius, kiti — kitos rasės žmones. Mažai kas čia rūpinas tikro žmogaus užauginimu: sveiku kūnu, protu ir pajautomis (emocijomis). Todėl ir susilaukėm paminklų šioms generacijoms. Mes dar darbo nemetantieji nespėjome uždirbti visoms tų nusikaltėlių pridarytoms žalomis užlopyti.

Vaikas vartoja narkotikus — meta mokyklą. Gaujos vagišką didėja. Dabar gali klausyti: kas pirmiau buvo — višta ar kia-

Vyrai su Jurgiu Janušaičiu (dešinėje) priešakyje vašinasi Alvido parengime skania lietuviška užkanda ir remia Alvido visiems mums naudingus užsimojimus.

Nuotrauka M. Nagio

šinis. Ar narkotikai suardė vaikų dvasinę pusiausvyrą ir dėl to jis apleido mokyklą, ar dėl emocinės nesveikatos jis tapo narkomanu. Kai kam tai gali atrodyti neaišku — "kuris judvieji esti pirmas. Mums lietuviams turi būti aišku: išauginkime pilnutiniai sveiką, ypač jausmais tvarkingą žmogų ir mes jokio su juo vargo neturėsime. Jausmais tvarkingas žmogus yra nepaliečiamas blogybių: jis pro narkotikų sandėlius praeina jų nepalietęs. Visas vargas dabar prasišėdė nuo perdidelio privisimo jausmais pakrūsių žmonių. Tokie asmenys blogybes sodina, augina ir jomis padoriausius žmones apleidžia. Be pagrindinio žmogaus susivarkymo — ne pradėk kovos su narkotikais: nieko nelaimėsi. Turime kiekvienas nuo savęs tvarkytis. Tada tik galės tvarkytis jaunimas ir vaikai.

Pagrindus negerovių griaukim — tik tada jos sunyks

Psichoterapinis jaunuolio narkomano gydymas paliečia tik paviršių blogybės. O visi dabar tik, kad narkomanas tik ir tereikia psichiniais gydyti. Tai didelė klaida. Norint atsikratyti dabartinio įvairio blogio šiame krašte ir kitur — turime mes patys tvarkytis — turi visuomenė sveikėti — turi ji savo gyvenimu ugdyti žmoniškumą asmenis savo aplinkoj. Pirmiausia turi sustoti tas begalinis visumas žmonių. Dabar jau ne seni laikai, kada keliolika vaikų tėvai gimdydavo, o tik keletą jų išaugindavo. Dabar pergausiose šeimose neįmanomas žmogaus suaugimasis. Visokeriopa pažanga dabartinis žmogus negali pasidžiaugti pilnumo, nes daugelis blogybių jo pečius slegia: rasizmas, varguomenė, nevienodos galimybės darbai, generacijų viena kitos nesupratimas, tėvų niekinimas, valdžios negerbi-mas... Šitos ir dar kitos sunkybės supančioja mūsų visuomenės pažangą. Išvaizduokim, kas bus rytoj šiame krašte: juk dabartiniai jaunuoliai perims visuomenines pareigas neužilgo. Jie patys būdami netvarkingi turės visuomenę tvarkyti. Štai prie ko privedė įvairioji niekam verti vadovai — jie nerengė žmogaus viduje žmoniškumo, o tik dresiravo savą pažūrį, savos religijos atstovus.

Pasiskaityti: Current Medical Digest, April 1970.

STENKIMĖS TEISINGU ATSAKYMU PASINAUDOTI

Schizofrenikų gydymas

Klausimas. Prašau daktarą paaiškinti, koks yra geriausias schizofrenikų gydymas?

Atsakymas. Gydymas šizofreniko (schizofrenia) priklauso nuo tos ligos rūšies ir nuo su-

Alvido "Laimės šulinyje" darbuojasi (iš kairės) Mrs. Rita Raeder, Aleksandra Korsakienė, dr. Ona Vaskevičiūtė, Ona Vitkauskienė. Jos gausina lėšas Alvido statysimams lietuvių senelių namams.

Nuotrauka M. Nagio

sirgimo sunkumo. Psichoterapija kartais padeda ankstyboje tos ligos stadijoje. Ji dažnai naudojama pasitaisiusiems ligoniam nuo tos ligos — tai apsaugos priemonė nuo tos ligos pasikartojimo. Kartais šizofrenikai truputį pasitaiso namuose būdami. Dažnai prisima tokius ligonis paguldinti ligoninėn nors kuriam laikui. Chroniškuose tos ligos atsitikimuose prisieina visas mediciniškas jėgas suteikti ligonio pagalbėjimui.

Vienar kombinacija kelių kūno gydymo priemonių panaudojama dažnai šios ligos gydymui. 1. Aštriais tos ligos atsitikimais vartojama elektroconvulsinė terapija (ECT). Regressivė Electro-Shock (Rest) vartojama kartais chroniškais ar vis atkrinčiančiais tos ligos atsitikimais, bet pseudoneurotinėse tos ligos formose.

Anksčiau naudota buvo Insulino-Coma kaip gydymo priemonė. Dabar ji pakėčiama minėtu šoku ir trunkvilazeriais. Nė pasiduoda virš minėtiems gydymams šoku bei insulinu kartais naudojama smegenų operacija: Prefrontal Lobotomy — išpau-nama dalis smegenų.

Trankvilazeriai šiame krašte imta naudoti 1954 m. Dabar jie labai plačiai naudojami šizofrenijos gydymui. Dvejoji jie naudojami: phenothiazino grupės vaistai (chlorpromazine, promazine ir pan), rauwolfia grupės vaistai, įskaitant reserpiną.

Visi stenkimės gerinti savais elgesiais aplinką. Tada ligoniai ir sveiki žmonės geriau jausis: sergą greičiau sveiks, o sveikieji — rečiau sirgs.

Geritolis

Klausimas. Prašau daktarą pasakyti, ar naudinga vartoti geritolį, kurį taip vis pirso žmonės visokios reklamos.

Atsakymas. Ten yra truputis geležies ir alkoholio. Jei nereikia žmogui geležies — nereikia nė gerotolyje esančių jos trupi-

Pirmą kartą pradėjo mažėti JAV katalikai

Oficiali katalikų direktorija 1970 metams rodo, kad pasakutinių, laiku pastebėtas pirmą kartą katalikų ir jų institucijų skaičiaus mažėjimas JAV-bėse.

Kaip praneša The New World gegužio 22 d., praeitais metais sumažėjo ne tik pačių katalikų, bet taip pat kunigų, seserų, brolių, atsivertėlių, krikštų, mokyklų ir mokinių bei studentų skaičius katalikiškose mokyklose.

"Praktikuojančių" katalikų dabar esą 47,872,089; nuo praėitų metų sumažėję 1.149. Visų JAV gyventojų 203,616,268 skaičiuje katalikų yra 23,5 nuošimčiai, tai yra arti ketvirtadalis. Į tą skaičių įeina ir visi JAV katalikai, gyvenantieji užsieniuose, kariuomenėje, diplomatinėje ar privatus biznio tarnybose.

1900 metais Amerikoje buvo dar tik 10,129,677 katalikai ir per visą laiką iki dabar jų skaičiai augo.

Diocezinių kunigų skaičius JAV-bėse iš 37,454 sumažėjo 182, tačiau žymiai didesnis

nių. Jei reikia žmogui geležies mažakraujystės mažinimui (atsiradusios dėl netekimo kraujo) — reikia pagal gydytojo patarimą geležies gausumą naudoti — tada geritolis nepažeis. Atsisakyme mediciniško prietaro — apseikime visi be to nieko.

kiekis sumažėjo religinių ordinarų kunigų (iš 21,920 sumažėjo 246). Broliųų iš 11,623 skaičiaus sumažėjo 132. Bet labiausiai sumažėjo seselių vienuolių skaičiai — iš bendro 160,931 skaičiaus neteko 6,236.

Viso JAV-bėse esama 18,224 parapijos, kurioms klebonų yra 17,653, taigi net klebonų jau nebeužtenka? Atsivertėlių nuošimtis sumažėjo 10%.

Katalikiškų švietimo institucijų esą 606 mažiau: parapijinių ir kat. aukštesniųjų mokyklų 12,029 skaičius praėitų 2 metų bėgyje sumažėjęs 10,2%.

Bendras mokinių ir studentų skaičius dabar — 4,720,018; sumažėjęs 313,252.

Kas kam galvoje

Prieš keletą metų buvęs garbus Amerikoje "misionierius" kunigas Evangelistas Billy Graham amžiu slenkant pradėda linkti į adventistus. "Kristaus antras atėjimas yra reliatyviai arti", jis pranešė 62,000 klausytojų miniai Tennessee universiteto futbolo sporto aikštėje. "Visi ženkliai jau yra savo vietose", jis užtikrino. Kai kurie tų ženklų esą "pasaulio masto revoliucijos, godumas ir problemos, kurios žmogui nėra išsprendžiamos".

SKAITYK "NAUJENAS" — JOS TEIKIA GERIAUSIAS, TEISINGIAUSIAS ZINIAS

Prof. Vaclovo Biržiškos

SENUJU LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA

Pirmajame tome yra 208 puslapiai, o antrajame 226 pusl. Abu tomui minkštuose viršeliuose parduodami už \$4.00, o kietuose viršeliuose už \$6.00.

Abi knygas gausite, jei pinigus pasiųsite tokiu adresu:

NAUJENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago 8, Illinois

A country can't live on love alone.

There are a lot of things a man can do for his country. Including saying his piece, pro or con. And talk is an important part of what makes a democracy like ours work.

But in the final analysis, talk is cheap. Personal involvement accomplishes a lot more.

Putting part of your savings to work for America is a step in that direction. To provide some of the economic strength it takes to make the whole system run.

That's one reason why Savings Bonds mean a lot.

They help to pay part of the cost of running a country where you're free to speak your mind.

And they help you at the same time. With interest and security.

So next time you have something to say about America, let your Bond purchases do part of the talking.

Take stock in America
Buy U.S. Savings Bonds

NAUJENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

ATEINA BIRŽELIS...

Seniau mus žudė kulkomis, dabar — daiva. Prel. J. Kučingis

Yra ne tas pat, ar lenkti galvas tremtiniais, mirusiems kankinių mirtinai Sibiro taigose ir kovoje už laisvę, ar bailiai linkioti budeliams ir paklusti jų agentų agentams bei agitropo taktininkams, apeinančiams konfirmacijos priesaikas ir duotus pažadus. Minint baisiojo birželio tremimus ir protestuojant prieš Sovietų vykdomą genocidą, kviečiame palaikyti prieškomunistinę spaudą ir pirkti leidinius, objektyviai rašančius apie komunizmą, o ne jo propagandą:

B. Armonienė, PALIK AŠARAS MASKVOJ. Sibiro tremtinės prisiminimai apie komunizmo vergų stovyklas, kur tebežudomi kulkomis ir badu. Kaina \$3.00.

J. Audėnas, PASKUTINIS POSĖDIS. Minučių tikslumu aprašyta paskutinės nepriklausomos Lietuvos dienos ir valandos, kuriose yra išryškėjęs nesikeičiantis komunizmo klasingumas pavergiant tautas ir asmenis. 270 psl., \$4.00.

ČIKAGIETIS ĮSPŪDŽIAI KOMUNISTŲ PAVERGTŲ LIETUVŲ. Autorė buvo Vilniuje, Trakuose, Druskininkuose, Kaune, Naudakioje, Klaipėdoje ir Palangoje. Vaizdus aprašymai, ką ji ten matė, kokias kalbas girdėjo ir ką jai žmonės pasakė. 95 psl., \$1.00. Yra taip pat išversta į anglų kalbą.

K. Bielins, TERORO IR VERGIJOS IMPERIJA SOVIETŲ SĄJUNGA. Ši knyga įdomi tiek vos paskaitančiam, tiek intelektualui. 309 psl., \$1.00.

Dr. J. Kaškelis, KOMUNIZMAS BE KAUKĖS. Faktai, statistika ir įdomūs aprašymai apie komunizmą Lietuvoje. \$1.00.

D. Kuraitis, MAGIŠKUOJU KILIMU Į VILNIŲ. Kelionės į Lietuvą išpūdziai. Ilustruota foto nuotraukomis. 331 psl. \$3.00.

D. Kuraitis, KELIONĖ Į ANAPUS GELEŽINIS UŽDANGOS. Autoriaus pastabumų neapgauna inturisto ir agitropo propaganda bei užmaskavimai. Abi knygos parašytos lengvu, gražiu stiliumi.

V. Maciūnas, VINCAS KREVĖ SAVO LAIŠKUOSE 1944-54 m. 49 psl. \$1.00. Didžiojo klasiko mintys ir rūpestiai apie išeivijos kultūrą gyvenimą. Skurdi tremtis ji nepalėkė bendradarbiavimui.

H. Tautvaišienė, TAUTŲ KAPINYNAS SIBIRO TAIGOSE. Vaizdus autorės patirijimas apie tai. \$1.25.

Komunizmas yra žiaurus. Bet jis ir jo vadai yra ne mažiau juokingi. Pasirokime visi, skaitydami Krizo Pleperio 77 ANEKDOTUS. 52 psl., \$1.00.

Sie ir kitu leidiniai yra gaunami

NAUJENOSE, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

atsilankant darbo vakandini arba užsakant paštu ir pridodant čekį ar piniginę perlaidą.

MINTAUJOS LAIKAI

(Atsiminimai)

I
Mintaujos gimnaziją aš įstojau 1891 m.

Apie pusę gimnazijos mokinių buvo beveik lietuviai — daugiausia kauniečių ūkininkų vaikai, gal, apie dvidešimtį dvarininkų sūnų ir keletas Suvalkijos lietuvių.

Lietuvių mokinių butai buvo demokratiški, muzikiški ir poniški. Demokratiški — Didžiulienės, Saliamonienės, Gaigalienės, Račinskienės; poniški — Narkevičienės, Silvestravičienės ir kiti. Demokratiškuose butuose mokiniai varė tik lietuvių kalbą, poniškuose — lenkų.

Mokslu metų pradžioj mokinius apklausdavo, kas kurios yra tautybės, tautybės, luomo... Visi kauniečių ūkininkų vaikai ir suvalkiečiai rašydavosi lietuviškai, dvarininkų — lenkais.

Iki trečiosios klasės mano gyvenimas susidėjo be ypatingų įvykių. Tik Krazų skerdynės atgarsiai atsiliepė ir Mintaujoje, ir mums mažiems gimnazistams padarė šioio tokio įspūdžio.

Esant man trečiojoje klasėje, atsitiko garsi istorija dėl maldos prieš pamokas rusų kalbą.

Iki tol ta maldą būdavo atliekama kiekvienoj klasėje atskirai.

Prieš pirmąją pamoką, atėjus mokytojui, kuris nors stačiatikiškas gimnazistas atkalbėdavo maldą rusiškai visai klasei. Bet štai buvo paskelbta, kad visų klasių stačiatikių mokiniai kalbėsia maldą atskirai, liuteriai vokiečiai, irgi atskirai vokiečių kalbą, latviai liuteriai — latviškai, tik katalikai — rusų kalbą ir prieš ikoną. Per maldą turėjo būti ir minimų tikybų kapelionai.

Visos gimnazijos katalikai mokiniai susirenkam į didelę gimnastikos salę. Sustojam prieš ikoną. Laukiam, Kapeliono nę-

raj Ateina direktorius ir matematikos mokytojas lenkas katalikas — Mečnikovskis. Jis perskaitė rusiškai maldą.

Taip tęsėsi kelias dienas.

Mokiniai katalikai subruzdavo klausyti maldos ar ne? Prasidėjo agitacija, kad nereikia klausyti, o jei verstų kurį nors mokinį skaityti maldą — griežtai atsisakyti.

Mūsų Saliamonienės butą lankė aštuntos klasės gimnazistas Pranas Vaičkus, senai jau miręs. Pas Saliamonienę tegyveno žemesniųjų klasių mokiniai. Vaičkus suagitavo mus prieš maldą.

Susirenkam vieną rytą į pamaldą. Direktorius Tichomirovas iššaukia trečios klasės mokinį Juozą Tubelį:

— Prašau skaityti maldą.

— Negaliu skaityti.

— Skaitykit.

— Ne!

Salėj subruzdimas. Mokiniai visi šaukia:

— Nenorime rusų maldos! Neskaitysime!

Mokiniai pradėjo bėgti iš salės. Direktorius šoko prie durų, norėjo sulaikyti mokinius, bet šie išbėgiojo.

Sugriebė tik Jokantą ir Navickį. Liepė jiems skaityti maldą, bet jiedu atsisakė.

Visus tris — Tubelį, Jokantą ir Navickį pasodino į karcerį. Rodos, jie išsėdėjo po 16 valandų nevalgę, kas gimnazijos statute draudžiama.

Iš Rygos atvažiavo apygardos mokyklų globėjas. Visus tris — Tubelį, Jokantą ir Navickį pasiėmė iš karcerio ir, susisodinę į vežėlą, nusiėžė į Lindės viešbutį, pavalgę ir emė teirautis, kas kursto mokinius, kad maldos neskaitytų. Mokiniai nieko neišsiplepėjo.

Kažin kas gimnazistų nupiešė karikatūrą — mokiny soka per langą, o direktorius griebia

Lietuviams, ginant Lietuvos bylą, reikalinga turėti JAV senate ir kongrese įtakingų politikų. Artėjant Lietuvos okupacijos 30 metų sukakčiai ir ruošiantis amerikiečių visuomenei pristatyti ta proga Lietuvių tautos genocidą, dr. Leonas Kriaučiūnas lankėsi Washingtone ir kalbėjosi su kongreso ir senato atstovais. Nuotraukoje iš kairės į dešinę senato ir kongreso ryšininkas pulk. R. Vandervort, kongresmanas R. Pucinski, nuoširdus lietuvių

reikalų gynėjas ir dr. Leonas Kriaučiūnas, minėjimui ruošti ir genocido parodai amerikiečių visuomenei pristatyti komiteto pirmininkas. Minėjimas ir parodos atidarymas įvyks birželio mėn. 13 dieną Sheraton viešbutyje. Ir mes, lietuviai, tą dieną skirkime pagerbimui komunizmo aukų, kurias ir mūsų tauta sudėjo kovoje prieš komunizmą, gindama laisvę.

Tom Macdonald nuotrauka

abiem rankom už skvernų ir nori sulaikyti.

Po pamokų kitų tikybų mokinius atleido namo, tik katalikams įsakė pasilikti. Atėjo klasių auklėtojai ir emė klausiti mokinius:

— Ar skaitysit maldą.

Dauguma mokinių atsakė:

— Ne.

Kiti pasakė:

— Tėvų atsisakysim.

Ir visai nedaug sutiko skaityti maldą rusiškai.

Tie, kurie pasakė, kad neskaitys, buvo pašalinti iš gimnazijos, tiems, kurie sakė, kad atsisakys tėvų, buvo irgi uždrausta vaikščioti į gimnaziją, bet juos gimnazija laikė ne pašalintais, tik nelankančiais pamokų.

Kurie sutiko melstis — meldėsi. Iš kažkur buvo surastas katalikų paveikslas ir pakabin-tas ikonos vietoje.

Buvo surašyti prašymai — popiežiui, carienei ir švietimo ministeriui, kad būtų leista mokiniams melstis lotyniškai. Prašymus pasirašė beveik visi mokiniai. Po kelių mėnesių kova buvo laimėta — leido gimnazistams melstis lotyniškai.

Iš gimnazijos pašalino — Juozą Tubelį, Kazį Jokantą, Aleksą Navickį, Antaną Smetoną, Jurgį Šlapelį, Praną Vaičkų, Vaičiūšką, Rymą. Kiti visi buvo priimti atgal. Pašalintiems leido laikyti egzaminus kitose gimnazijose, ir jie išvažinėjo iš Mintaujos.

Be ne tais pačiais metais man teko susipažinti su žemaitės raštais.

Studentas Petras Avižonis, važiuodamas iš Dorpatu Kalėdų atostogų, užsuko į Mintaują. Apilankė pas Saliamonienę — būdamas gimnazistu čia jis gyveno; dabar pas Saliamonienę gyveno jo brolis Juozas.

Vakare studentas Avižonis mums perskaitė iš rankraščio žemaitės komediją — "Pragertus balakonus".

II

Pas Saliamonienę gyveno buvęs Ukmergės miesto mokyklos mokinys Longinas Stanionis. Jis mokėsi privačiai.

Stanionis gavo laišką iš savo draugo, Ukmergės miesto mokyklos mokinio. Draugas rašo, kad juos, katalikus, verčia vaikščioti į cerkvę. Draugas klasė Stanionį, kas daryti.

Tuo laiku lietuvių gimnazistų vadovas buvo Vladas Požėla. Stanionis pasitarė su Požėla. Šis

savo ranka Ukmergės mokiniui parašė ilgą laišką, kuriame patarė neiti į cerkvę. Po laišku Stanionis pasirašė ištisą savo pavardę ir laišką išsiuntė Ukmergės mokinio adresu.

Kaip tuo laiku nemokėtą dar išlaikyti konspiracijos!

Laiškas pakliuvo į žandarų rankas.

Vieną vakarą sutemus prie durų suskambėjo skambutis. Kažin kas mokinių atidarė duris. Laiškanėšys. Mes nustebome — tuo laiku laiškanėšys niekad nevaikščiodavo.

— Ar yra Stanionis?

— Yra.

— Prašau pašaukti.

Išėjo Stanionis.

Laiškanėšys padavė Stanionui atviruką, Stanionis, sugrįžęs į kambarį, nesuskubo akimis per-mesti atviruko, ir vėl skambutis.

Kažin kas atidarė duris. Išiveržė visa žandarų gauja su pačiu pulkininku Klado. Tuojau prisikabino prie Stanionio. Išvertė jo daiktus, knygas. Man ir dar porai gimnazistų liepė parodyti savo daiktus. Mūsų daiktus pervertė paviršutiniškai. Nieko nerado. Nors mes turėjome kelias lietuviškas knygytes, bet suskubome išmesti jas per langą laukan — žandai ne per smarkiai dabojo.

Stanionį areštavo. Pasodino Mintaujos kalėjime. Paskui iš-vežė į Ukmergę. Čia jis iškalė jo daugiau kaip dvejus metus. Tai buvo mano pirmą pažintis su rusų žandais.

Mokiniuose tas įvykis sukėlė įvairių kalbų.

III

Aš ketvirtoj klasėj. Mintaujoje atsiranda Mickevičius Kapsukas. Dažnai atsilanko pas mus į Saliamonienės butą. Mums nebetruksta lietuviškų laikraščių ir literatūros — Kapsukas atneša.

Aš niekieno neskatinamas imu rašyti. Parašiau dialogą: "Du apaštalai", "Stebuklinga žvakė" ir dar keletą beletristikos dalykelių. Perskačiau savo bendrabučiam gimnazistam draugam.

"Du apaštalai" ir "Stebuklinga žvakė" buvo įdėti "Čikininke". Kas su kitais rašiniais atsitiko — nebepamenu.

Mes kai kurie jaunesni gimnazistai jautėme, kad vyresniųjų klasių lietuviai turi kažkokią kuopelę, bet kas į ją įeina, ką kuopelė daro — nežinojome. Į kuopelę, mat, tepriimdavo mokinius tik nuo penktosios klasės, jaunesniųjų — ne.

rašytojas irgi panašiai baigias savo veiklą. Aš jaučiau, kad tirada visai nereikalinga, bet kritikas pirmame susirinkime man taip sumponavo ir be to jis baigia gimnaziją, o aš tik jaunutis mokiny. Kur čia nesutiksi! Bet visgi redaktorius dėdama į laikraštį, tiradą išmetė.

Pradėjau rašyti eiles. Eilių niekam neskačiau, koks nusiundau "Čikininke", kurį porą ar trejetą įdėjo. Perskačiau savo poeziją ir susigėdau. Eiles, kurios buvo dar pas mane, niekam nematant sudeginau ir daugiau jau poezijos neberašiau.

Be V. Požėlos, tarp lietuvių gimnazistų pirmą vaidmenį vaidino taipogi Vincas Kapsukas. Susirinkimuose jiedu vieni beveik tekalbėdavo.

Prie kuopelės priklausė Vladas Požėla, Vincas Mickevičius Kapsukas, Didžiulienė, Vanda Didžiulytė, Michalina Didžiulytė, gimnazistė Marytė — pavarde nebepamenu, Vytautas Didžiulis, Antanas Didžiulis, Pijus Gri-gaitis, Jeronimas Puniška, Juozas Avižonis, Juozas Paknys, Jonas Šepetyš, Kazys Vasiliauskas, aš ir dar, tur būt, kai kas. Vėliau įėjo — Feliksas Valiukas, Jonas Milaknis, Petras Katinas, Zilys, Vincas Stancius, Rapolas Pacevičius ir kiti.

Kuopelės nariai iš eilės turėdavo skaityti susirinkimuose savo raštus. Kai kuriems būdavo taip sunku parašyti, kad praleisdavo savo eilę — dažnai aš išgelbėdavau, skaitydavau ne savo eilę. Atsitikdavo ir taip, kad vienas kitą prašydavo parašyti ir laikydavo savo.

Nariai mokėjo mažą mėnesinį mokesnį.

(Bus daugiau)

Muziko Strolios atsiminimai

Jau galima įsigyti muziko Juozo Strolios knygą

LIETUVOS VYČIO PĖDSAKAIS.

176 puslapiai, yra fotografijų, minkšti viršeliai. Kaina \$2.00.

Tai geriausioji sodrių pasiskaitymų knyga.

Knygą galima gauti Naujienų Administracijoje arba pasiunčiant Money Orderį arba čekį tokiu adresu.

NAUJIENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

KNYGA - GERIAUSIA DOVANA

1. Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS II t., 336 psl.	\$5.00
2. Juozas Liudžius, RASTAI, 246 psl.	\$3.00
3. M. Žosėnko, SATYRINIS NOVELĖS, 199 psl.	\$2.00
4. Liudas Mikšys, IŠ ISTORIJOJŲ OKANŲ ATEINA LIETUVIAI, 699 psl.	\$12.00
5. Juozas Kapočinskis, SIAUBINGOS DIENOS, 376 psl.	\$4.00
6. J. Augustaitis, ANTANAS SMETONA IR JO VEIKLA, 154 psl.	\$1.50
7. Prof. V. Biržiška, SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, du tomai, 207 ir 225 psl.	\$2.00 ir \$3.00
8. Marius Katiliškis, ŠVENTADIENIS UŽ MIESTO, 356 psl.	\$5.00
9. St. Kairys, LIETUVA BUDO, 416 psl.	\$2.00
10. Vl. Mingėla, KUN. ANTANAS MILUKAS, Jo gyvenimas ir darbai.	\$6.00
11. Adomas P. Jasas, BŪK PALAIMINTASI	\$3.00
12. Dr. Antanas J. Gussen, DANTYS, 158 psl., minkštais viršeliais \$2.00, kietais \$4.00	
13. Juozas Švaistas, PETRAS ŠIRVOKAS, 228 psl.	\$2.00
14. Henrikas Radauskas, EILĖRAŠČIAI, 239 psl.	\$5.00
15. Mikas Petrauskas, EGLĖ ŽALČIŲ KARALIENE	\$5.00
16. C. R. Jurgėla, HISTORY OF THE LITHUANIAN NATION.	\$10.00
17. Petronėlė Orinaitė, KA LAUMĖS LĖMĖ, 236 psl.	\$3.00
18. Kipras Bielinis, TERORO IR VERGIJOS IMPERIJA, 310 psl.	\$1.00
19. Dr. J. B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT, 211 psl. angliškai.	\$4.00
20. Pranas Alšėnas, MARTYNAS JANKUS, biografinė, 294 psl.	\$4.00
21. Stasys Santvaras, AUKOS TAURĖ, lyrika, 152 psl.	\$2.50
22. V. D. Sruogienė, LIETUVOS ISTORIJA, 416 psl.	\$6.00

Šitas knygas galite įsigyti "Naujienų" ofise arba gauti paštu, atsuntę nurodytas sumas čekiu arba money orderiu, šiuo adresu:

"NAUJIENOS"

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmą, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

6%
5%

PER ANNUM
ON SAVINGS CERTIFICATES
OF \$5,000 OR MORE,
2 YEAR MATURITY

UNIVEST TAUPYMO
SASKAITOMS

Taupymo indėliai
Aprausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Isteigta 1923 metais

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
in Chicago \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per 3 months. In other USA localities \$18.00 per year, \$10.00 per six months, \$5.00 per three months; Canada \$20.00 per year, other countries \$21.00 per year	
10 cents per copy, 10 c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestuose	
metams	\$20.00
pusei metų	\$11.00
trims mėnesiams	\$6.00
viename mėnesiui	\$2.00
Kitose JAV vietose:	
metams	\$18.00
pusei metų	\$10.00
trims mėnesiams	\$6.00
viename mėnesiui	\$2.00
Užsienio:	
metams	\$21.00
pusei metų	\$11.00
viename mėnesiui	\$2.50
Nauijienos eina kasdien, išskyrus sekmadienius, Leidžia Naujienu Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Telef. HAYmarket 1-6100. Peningus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	
NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.	

Argi čia tokia didelė paslaptis?

Iš okupuotos Lietuvos atsiųsto dainininko Vaclovo Daunoro koncertai jau praėjo, bet pasakos ir įvairiausi ginčai vis dar tęsiasi. Dainininką girdėjusieji tvirtina, kad jo balsas geras ir gražus, ir kad jis puikiai dainuoja. Tai patvirtina ne tik jo dainas girdėjusieji lietuviai, bet ir amerikiečiai.

Atrodo, kad ginčai baigėsi ir dėl "didelio pasisekimo". Maskvos politiką remiantieji žmonės "matė" "didelį pasisekimą" ne tik Los Angeles mieste, bet Chicagoje, Bostone ir New Yorke. Chicagoje suruoštas koncertas taip pat buvo paskelbtas "dideliu pasisekimu", bet kai klausimas buvo atidžiau paanalizuotas, tai paaiškėjo, kad buvo tikras nepasisekimas. Dainininkas gražiai ir Chicagoje dainavo, jis savo dalį atliko gerai, bet publikos buvo mažai. 120,000 lietuvių kolonijai nepasitūsti nei tikstančio klausytojų, tai kiekvienam aišku, jog tai nebuvo joks pasisekimas.

New Yorke komunisto Bimbos leidžiama "Laisvė" tvirtina, kad paskutinis jo koncertas tam didmiestyje buvo "didelis pasisekimas". Bet ir ten apie "pasisekimą" gali kalbėti tikrai Bimba. Rengėjai nusamdė Little Carnegie Hall, kur telpa ne toks jau didelis klausytojų skaičius. Be to, ten debiutuoja tikrai dainuoti pradedantieji vyrai ir moterys. Milane, Vilniuje, Maskvoje ir kitose vietose dainavęs ir išgarsintas dainininkas turėjo būti nuvestas į didesnę salę. Pasitenkina mažąja saliuke, užtat dabar negalima kalbėti apie "didelį pasisekimą". Vaclovas Daunoras kiekvienoje didesnėje lietuvių kolonijoje galės surasti didelius lietuvių skaičius, kai jis galės laisvai išvažiuoti ir parvažiuoti ir nepriklausomą Lietuvą, kai jis galės važiuoti be sovietiškių palydovų ir nereikės jam klausyti lydinčių agentų instrukcijų. Andrulis su Bimba gali rašinėti apie "pasisekimą", bet šiandien kiekvienam aišku, jog tai yra tuščios pagyros. Daunoro koncertų Amerikoje negalima skaityti pasekmingais. Laisvi lietuviai noria klausia Amerikos Lietuvių Tarybos, o ne pasiūkusių "kultūrinių bendradarbių".

"Pasisekimo" ir dainininko pajėgumo dainuoti paslaptys jau visiems aiškios, bet vienam kitam lieka dar ne-

Dešimtas lietuvių inžinierių suvažiavimas

Š. m. gegužės 30-31 dienomis Toronte, Ont., Kanadoje, Royal York viešbutyje ir Tėvų Pranciškonų patalpose įvyksta Pasaulinės ir Amerikos Liet. Inž. ir Arch. S-gos (PLIAS) dešimtis suvažiavimas. Šis jungtinis ir suaktuvinis suvažiavimas sutampa su daugelio skyrių dvidešimties metų veiklos sukaktimis. Žvelgiant toliau į praeitį, ten-

aiškūs koncerto organizatoriai. Pora dienų prieš Daunoro koncertą Chicagoje "Draugas" paskelbė to koncerto tariamų organizatorių sąrašą. Ten buvo vienoje katalikų kolegijoje dirbantis ir prieš kelis metus "kultūrinio bendradarbiavimo" pusėn palinkęs ir kitus ten lenkti bandęs daktaras ir keli visuomenininkai darbe jokio patyrimo neturintieji jaunuoliai. Vyriausias "Vilnės" re-daktorius Andrulis pripažino didelę garbę dviem jaunom mergelėm, veikusiom koncerto rengimo komitete. Tam komitete, be dviejų ne tokių jau jaunų mergelių, buvo ir viena dar jauna ponija, bet Andrulis kažkokiais išro-kavimais jai garbės nepripažino. Tas "kultūrinio bendradarbiavimo" komitetas išleido net atsisaukimą apie Daunoro koncertų organizavimą, bet niekas tuo netiki. Los Angeles mieste koncertą organizavo visai kiti žmonės, ne Chicagoje paskelbtieji. Panašiai atsitiko New Yorke ir Bostone.

Valė Tysliaviene panašių koncertų organizavime turi didelį patyrimą. Savo laiku New Yorkan ji sutrauk-davo tolimiausiuose Amerikos lietuvių kolonijose gyve-nančius dainininkus ir chorą. Jie ne tik paušius kon-certus su pompa pradėdavo, bet ir "vališka" juos baig-davo. Ji turi tikslesnių žinių, negu bet kuris kitas Ame-rikos lietuvis apie Amerikon siunčiamų dainininkų kon-certus. Ji žino, kad ne tos jaunos mergelės tuos koncer-tus organizuoja. Apie tuos koncertus ji vis dėlto šitaip rašo:

"Šiuo metu Amerikoje vieši vienas žymiausių Vilniaus operos solistų — bosas — baritonas Vaclovas Daunoras. Jis yra dainavęs "La Scala" operoje Milane, dideliu pasisekimu gastroliaavęs Kanadoje, Anglijoje, Maskvoje ir kitur.

Tik į Ameriką atvykęs V. Daunoras pakliuvo į kažkokį "pogrindį". Jam organizuojami koncertai, bet niekas nežino, kas tuos koncertus organizuoja, nei kur bilietus į koncertus būtų galima viešai nu-sipirkti... New Yorke, kaip ir Los Angeles, Cal., V. Daunoro koncertai buvo organizuojami "slapty-bės šešelyje"... ("Vienybė", 1970 m. bal. 24 d. 5 psl.)

"Slaptybės šešelis" dides ir juodes, jei pradėsi ieš-kojimą iš klaidingo taško. Klausimo neįsiaiškinti, jei kitus pavadinsi ignorantais ir paskelbsi duomenimis ne-paremtą spėliojimą. "Slaptybės šešelis" visiškai suplikės ir dings, jei tikrais koncertų organizatoriais laikys- sietų užsienio politikos vadovus, kiekvienoje Amerikos lietuvių kolonijoje parenkančius vienus "kultūrinius" bendradarbiuotojus koncerto salei samdyti, kitus bilie-tams pardavinėti, trečius spaudai suklaidinti, o ketvir-tus džiaugtis "laimėjimais".

ruomenių atstovams. Be to, lie-tuviški vasarnamių konkurso ir parodų suvažiavimo metu su-rengimas yra didelis įnašas į vi-suomeniškumo ir lietuviybės lo-byną.

Iš gautų inž. B. Baranausko informacijų matyti, kad Toron-to inžinieriai šį suvažiavimą ren-gia su dideliu entuziazmu: suva-žiavimo įvairiems reikalams iš-skyriaus narių sudaryta net 16 komisijų, įjungiant ponias ir jaunimą.

Suvažiavimo programą puošia dail. T. Valius viršelės. Be or-ganizacinių darbo posėdžių, ypač paminėtinos penkios mokslinės paskaitos, simpoziumas inžinie-rius ir architektų vaidmens lie-tuvių visuomenėje klausimo na-grinėjimas ir dvi reikšmingos parodos: lietuviški vasarnamių konkurso projektų ir mokslo dar-bų parodos.

Dr. V. Klemas — Optinės ir Paviršiaus Fizikos Laboratori-jos vedėjas, General Electric Co., Pensylvanijos universiteto lek-torius, skaitys pagrindinę pa-skaitą: Marsas, laseriai ir leu-kemija. Erdvių technologijos pritaikymas medicinos reika-lams. Be to, dr. V. Klemas ki-tuose posėdžiuose padarys pra-nešimą apie Pasaulinės Lietuvių Mokslo Draugijos steigimo pro-jektą.

Dr. V. Fidleris — Tyrimų moks-lininkas bendradarbis, Atomic Energy of Canada Ltd., Chalk River, Ont., Canada, skaitys apie technikos ateities problemas, metalurgijos akimis.

M. Pakštys — Smūgių ir Vi-bracijos Tyrimų sk. vedėjas, Electric Boat Div. of General Dynamics, Groton, Conn., skai-tys apie ateities perspektyvas vandenų inžinerijoje.

J. Okunis, iš Bostono, nagri-nės temą: Architektūra ir mes. Apie automobilio saugumą kal-bės S. Bakaitis — U. S. Dept. of Transportation, tos srities ve-dėjas.

ALIAS Cento Valdybos pirm. Dr. S. J. Matas, pereinantis metais aktyviai dalyvavęs Mokslo ir Kūrybos Simpoziume ir daug dirbęs Lietuvių Mokslo Draugi-jos steigimui, sutiko atsakyti į pateiktus bendrosios spaudos ir Technikos žodžio reporterių klausimus, ryšium su artėjančiu suvažiavimu Toronte.

— Kuo skirsis šis suvažiavi-mas nuo kitų buvusių suvažiavi-mų? — buvo pirmas mūsų klausimas.

— Visų pirma, šis suvažiavi-mas išsiskiria tuo, kad pirmą kartą ALIAS suvažiavimas įvyks

Inž. S. J. MATAS
Pasaulio Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos Centro Valdybos pirm.

už JAV ribų — Kanadoje, kar-tu organizuojant su PLIAS Cen-tro Valdyba ir PLIAS Toronto skyriumi, kaip šeimininkais. Antra, suvažiavimas sutampa su įvairiomis sukaktimis kiek anks-čiau išvardintomis. Suvažiavime bus kreipiama daug dėmesio ne tik į mokslines temas, bet ir į didėjančių mūsų narių domėjima-si bendrąja lietuviškąja veikla.

— Kaip žinote, daugelis lie-tuvių organizacijų skundžiasi, kad jaunimas nestoja į jų organiza-cijas ir mažai jų esti vadovaujan-čiose pareigose. Mūsų ALINAS organizacijoje padėtis yra visai skirtinga: turime skyrių, kur dauguma inžinierių ir architek-tūrų yra baigę mokslus jau Ame-rikoje. Be to, Clevelando, Chica-gos, Philadelphia, Los Ange-les ir Washingtono ALIAS sky-rių valdybų pirmininkai yra jau-nos kartos žmonės. Dabartinė ALIAS Centro Valdyba susideda iš pusės jau čia baigusiu moks-lus, baigė Dr. S. J. Matas.

G. J. Lazauskas

Lietuvių taupymo bendrovių lygos susirinkimas

Buvusios J. P. Varkalos sąs-kaitybos (accountant) įstaigos nariai, Frances H. Sadauskas - Buczek ir Stanley Mize (abu akredituoti akaunteriai), iš-įjungė į Bensley-Kiener ir Kiso-nas bendrovę, kuri turi labai plačią klientūrą. Ji tvarko beveik visų lietuvių taupymo ir skolinimo bendrovių reikalus. Vadinasi, patikrina jų finans-i-nį stovį ir paruošia raportus. Iš lietuvių taupymo bendro-vių lygos direktorių tik keli

buvo matę minėtų akaunterių bendrovės patalpas 300 W. Washington St. Susipažini-mui su tomis patalpomis buvo pakviesti lygos direktoriai lai-kyti savo susirinkimą Patalpa labai didelė, o bendrovės įsta-bas siekia apie šimtą žmonių.

Lygos prezidentas Eugene Pietkiewicz atidarė susirinki-mą ir pristatė Stanley Mize, kuris kalbėjo apie taupymo bendrovių reikalus. Po to kal-bėjo advokatas Robert Sharf-man, taupymo bendrovių rei-kaų specialistas.

Po susirinkimo Frances Sa-dauskas-Buczek (ji žinoma kaip Miss Lithuanian League), Stanley Mize ir Mrs. Kisonas visus lygos direktorius puikiai pavaišino šaltais gerimais ir gardžiais valgiais. Už vaišes didelis aciū. W. B. Sebastian

Pakel dalyvavo U. S. taupymo b-vių konvencijoje

Neseniai įvyko United States Savings & Loan Lygos kon-vencija. Laikoma ji buvo Ha-vajų salose. Iš lietuvių taupy-mo bendrovių buvo represen-tuojama tik Chicago, Savings & Loan bendrovė: konvenci-joje dalyvavo John Pakel Sr., bendrovės tarybos pirminin-kas, o taip pat bendrovės pre-zidentė Philomena Pakel, Jr..

Konvencijoje buvo plačiai nagrinėjami taupymo bendro-vių reikalai, kurie liečia jų biznį bei nuolat besikeičiančią krašto ekonomiką.

Kartu su John Pakel ir Hava-jus buvo nuvykęsi ir jo žmona Josephine. W. B. Sebastian

B
Be sure
to drown
all fires.

ST. TRINKA

ATSIMINIMAI

Atvykęs į Tauragę ir susiradęs sau butą, pradėjau dirbti sandėlyje. Sandėlyje dirbo ir du jauni žydukai. Vienas iš jų buvo sandėlio vedėjo pareigas, o kitas buvo kasininkas. Ar jie priklausė komunistų parti-jai, irgi nežinau, bet su jais sugyvenau neblogai. Darbas čia nebuvo sunkus. Sandėlio vedėjas parduodavo iš provincijos atvažiuosius aludžių savininkams alų, as apskaičiuodavau, kiek kas turi mokėti, o kasininkas gautus pinigus padėdavo į nedegamą spintą. Užsibaigus darbui, suve-davau balansą, už kiek alaus buvo parduo-ta ir gautą sumą užpajamuočiau į knygą, o gautus pinigus įnešdavom į banką. Gu-bernijos alaus bravoro depozitą. Tuo mūsų tos dienų darbas ir būdavo baigtas.

Gegužio mėnesio pabaigoje gavome įsa-kymą sandėlį perduoti Valstybinei preky-bai. Ji perimti atėjo du rusai ir viena mote-ris, irgi rusė. Kai surašėme aktą, koki turtą jiems perduodam, tai jie ant akto pasirašyti atsisakė. Tuo reikalu as para-šiau taikos teismui skundą ir tik teismui įsakius, jie ant akto pasirašė. Perėmę san-dėlį rusai pradėjo mane prikalbinėti, kad as pas juos pasiliskčiau tarnauti už buhalte-rį, sakdami, kad jie man duos užpildyti anketa, pasius į buhalterijos kursą ir Mas-kvą ir, kai baigsiu kursą, galešu pas juos dirbti buhalteriu. Tačiau as nuo tos ma-lo-nės atsisakiau, nes žinojau, kad kai para-šysiu anketoje, jog dirbau policijoje, tai vietoje kursų galiu patekti į kalėjimą. Be to, pamaniau, kad su jais dirbdamas tikrai galiu patekti į kalėjimą, nes jie, pardavę alų, užuot gautus pinigus padėti į nedega-

mą spintą, kaip kad mes darydavome, juos kišdavo į savo kišenes, kaip nuosavus pini-gus.

Iš Tauragės grįžau į Šiaulius, kur gy-veno mano šeima ir dirbau Gubernijos Alaus bravoro buhalterijos skyriuje.

Birželio mėnesio pabaigoje prasidėjo pirmasis žmonių išvežimas į koncentraci-jos stovyklas. As į pirmųjų išvežamųjų są-rašą, tur būt, nebuvau įtrauktas todėl, kad gyvenau Tauragės mieste, kur manęs niekas nepažino. Į antrąjį vežamųjų sąrašą buvau įtrauktas, apie ką sužinojau kitus tarp Vokietijos ir Sovietų Sąjungos karui.

KARUI PRASIDĖJUS

... 1940 metais, birželio mėnesio 21 dieną, tarp Vokietijos ir Sovietų Sąjungos prasi-dėjo karas. Kad galėčiau išvengti bombar-davimų, as su savo šeima pasitraukiau iš Šiaulių miesto ir apsigyvenau pas vieną man pažįstamą ūkininką, netoli Šiaulių miesto. Vokiečių kariuomenei užėmus Šiaulius, išgirdęs per radiją, kad visi se-ni tarnautojai turi grįžti į savo senas tarny-bos vietas, grįžau į Šiaulius. Užėjęs į buvu-sią Kriminalinės Policijos raštinę, radau ten apie 15 jaunų vyrų, kurie anksčiau po-licijoje netarnavo ir apie policijos darbą jokio supratimo neturėjo. Man buvo pasiū-lyta užimti Saugumo policijos viršininko vietą, bet as nuo tos garbės atsisakiau, nes politinis darbas man buvo ne prie širdies. Sutikau būti Kriminalinės Policijos v-ku, nes toje srityje dirbau apie 20 metų.

Vokiečiai okupavę Lietuvą, rusų pini-gus irgi nuvertino santykiu 10 rublių už vieną markę. Taigi jei prie Lietuvos val-džios turėjau 100 litų tai du kartus nuverti-nus pinigus, iš jų liko tik viena markė, ku-rios vertė buvo labai maža.

Po kurio laiko vokiečiai visus žydus su-varė į vadinamus "Gėtus". Vienas jų buvo įsteigtas Šiaulių priemiestyje vadinamame "Kaukaze". Iš ten vokiečiai žydus veždavo į aplynkęs esančius miškus ir ten juos šaudė.

1943 metais Šiaulių Gebietskomisaro Gewecke ir jo štabo viršininko Bub parėdy-mu buvo pakartas žydas, buvęs kepėjas Masowieckis, kuris buvo sugautas nešanč į "Gėlą" gabalą duonos ir keletą cigarečių. Už žydų žudynes Gewecke ir Bub Vokiet-i-jai, Liubecko mieste, vokiečių prisiekusio teismo buvo nubausiti: Gewecke 4 su puse metų kalėjimo, o Bub dėl senatvės liko ne-baustas. Jiems buvo priteista sumokėti ir teismo vedimo išlaidas.

1943 metais, iš Rygos miesto į Šiaulius buvo atvykęs vokiečių valdžios paskirtas okupuotiems administruoti, Generalinis Komisaras Liozė, kurio buveinė buvo Ry-gos mieste. Jis buvo vidutinio ūgio, sto-rulis, su gana dideliu pilvu. Iš to buvo galima spręsti, kad jis mėgsta gerai pa-valgyti ir kad jam maisto produktų ne-trūksta. Jam pagerbti lietuviai suruošė vokiečių įstaigoje "Arbeitsamt" bendrą vakariene, kurioje dalyvavo įvairių įstai-gų atstovai. Toje vakarieneje teko ir man kaip policijos atstovui dalyvauti. Vaka-riene buvo gera ir susidėjo iš įvairių valgių. Neturkio ir degtinės. Pavalgęs vakariene Komisaras atsisėjo ir vietoje padėkos, piktą toną pasakė, jog jis yra nustebin-tas, kad lietuviai taip gerai valgo, kai tuo tar-pu Vokietijos piliečiai badauja. Dėl to ža-dėjo padaryti reikiamas išvadas. Jam baigus kalbėti atsisėjo Šiaulių Apskrities v-kas Jonas Noreika ir vokiškai jam atsa-kė, kad Ponui Komisarui yra žinoma, jog Lietuvoje miestų gyventojai gauna daug

blogesnes maisto kortėles negu vokiečiai ir kad gyvena beveik pusbadažiai. Jei šioje vakarieneje buvo kiek daugiau mėsinių valgių tai tik dėl to, kod būtų pagerbtas Ponas Komisaras. Ir tai padaryta nutrauk-iant dalį maisto nuo savęs ir surenkant jį iš ūkininkų, kuriems maisto kortelės buvo neįpralomos.

Po to įvykio, jei būdavo koks subuvi-mas, kuriame dalyvavo vokiečiai, ant stalų buvo paduodami tik sumuštiniai, aptepant juodą duoną plonai su sviestu ir uždedant ant jos riekutes ridikėlių arba ruginių agurkų, nes buvo žinoma, kad iš vokiečių padėkos nesulauksi.

1943 metais Šiaulių Gebietskomisaras Gewecke suorganizavo ekskursiją, kad lietuviai nuvyktų į Vokietiją pamatyti kaip gyvena vokiečių piliečiai. Be kitų, toje ekskursijoje dalyvavo ir Noreika, apie kurį anksčiau minėjau. Ekskursijai grįžus iš Vokietijos, Gebietskomisaras Gewecke paprašė Noreiką, kad jis parašytų savo kelioms išpūdžius į tuo laiku Šiauliuose leidžiamą savaitraštį "Tėviškė", kurį re-dagavo Miglinas. Noreika parašė gana il-gą straipsnį, kuriame, tarp kitko jis pažymėjo, kad vokiečiai yra labai prak-tiški žmonės ir kad pas juos viskas yra sunaudojama maistui. Kaip pavyzdį jis nurodė, kad matęs Vokietijoje vieno mie-s-to kanaluose auginamus karpnius, į tuos ka-nalus buvo sudeidžiamos žmonių išmatos, kurias karpiai suėsdavo. Iš kanalų karpiai buvo gaudomi ir pardavinėjami žmonėms maistui. Iš to išvada aiški: vokiečiai val-go savo išmatas. Kadangi vokiečiai cenzū-ruodavo laikraščius, tai Gebietskomisaras, perskaitęs į vokiečių kalbą išverstą Norei-kos straipsnį, užsiuto, liepė Noreikai pa-siaiskinti ir straipsnį atšaukti. Tačiau No-

reika tai padaryti atsisakė, pareikšdamas: "Ką parašiau tai yra tikra teisybė, todėl nerandu reikalo atšaukti". Už tai Noreika Gebietskomisarą parėdymu buvo sumintas ir patalpintas į Šiaulių kalėjimą. Po kurio laiko iš Noreikos buvo paimtas raštškas pasizadėjimas, kad jis į politinius reikalus nesikiš ir buvo paleistas iš kalėjimo. Ta-čiau praslinkus trumpam laikui jis vėl buvo sumintas, išvežtas į Vokietiją ir patalpintas į Stutthof koncentracijos stovyklą, kuri buvo netoli Danzigo miesto. Bolševi-kams užėmus Rytrpūsius, jis iš stovyklos buvo išlaisvintas ir grąžintas į Lietuvą. Gyvendamas Vilniaus mieste, jis įsijungė į pogrindžio veiklą ir pradėjo veikti prieš bolševikus. Išsifravus, buvo sumintas ir, turimomis žiniomis, sušaudytas. Noreika buvo Lietuvos kariuomenės kapitonas, di-delis patriotas ir žuvo bekvodamas už Lietuvos laisvę. Jo žmona gyvena Chica-gos mieste ir dirba šv. Kryžiaus ligoninėje.

Baigdamas rašyti atsiminimus, noriu pakartoti vieno mūsų rašytojų parašytus apie okupantus žodžius: "Vienas buvo raudonas kaip šėtonas, o kitas rudas kaip žuvas". Jiems lietuvių nebuvo gaila ir jie stengėsi kuo daugiau jų išžudyti, kad būtų daugiau erdvės kur savo tautiečius apgy-vendinti.

1944 metais vokiečiams pradėjo nebe-sisekti rytų fronte. Frontui pradėjus artėti prie Šiaulių miesto, as antrosios bolševikų okupacijos nebelaukiau ir pasitraukiau į vakarus. Apie tai parašiau du straipsnius, kurie buvo pavadinti: "1944 metų nuoty-kiai bėgant nuo bolševikų iš Šiaulių mie-s-to" ir "Mano pirmi žingsniai Amerikoje". Jie buvo išspausdinti "Naujiene" 1969 metais (nr. 927,928 ir 936).

Pabaiga

DR. ANNA BALIUNAS

AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofisio telefonai: PROSPECT 8-3229
Rezid. telefonai: WALBROOK 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.
Ligonius priima tik susitarus.

Rez. tel. 239-4683

DR. K. G. BALUKAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building) Tel. LU 5-6446
Pirma ligonius pagal susitarimą.
Jei neatšiepia, skambinti 374-3012

DR. S. BIEŽIS

Telef. PROSPECT 8-1717
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val. kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
užtikrinantis ir penktadieniais.
Trečiadi. ir sekmadi. ofisas uždarytas.
Rez. 3241 WEST 66th PLACE
Phone: Republic 7-7868

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisio telefonai: HEMLOCK 4-5849
Rezid. 388-2233
OFISO VALANDOS.
Pirmadi., ketvirtadi., nuo 1-4 ir 7-9,
antradi., penktadienį nuo 1-5, treči.
ir sešadi. tik susitarus.

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė
optometristas

DR. EDMUND E. CIARA

4101 W. 51st STREET
Tel. GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: Pirm., ketv.
1-4, 7-9, antradi., penkt., 10-4, ir
sešadi. 10-2 val.

Rez. GI 8-0873

DR. W. M. EISIN - EISINAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
šiepia, skambinti MI 3-0001.

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Treč. ir sešadi. uždaryta
Ofisio telefonai: PORTSMOUTH 7-6000
Rezid. telefonai: GARDEN 3-7278

Tel. ofiso: PR 8-7773; rez. PR 6-4732

DR. A. MACIUNAS

CHIRURGAS
Priima tik susitarus.
Valandos: pirmadi., ketvirtadi., 5-8,
antradi. 2-4.

DR. ED. MARKUNAS

LIETUVIS OPTOMETRISTAS
4018 N. Lincoln Avenue
Chicago, Ill. 60618 Tel. 525-0952

Ofisio telefonai: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801.

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadi. ir penktadi. nuo
2 iki 8 v. p. p.; antradi. ir ketvirtadi.
nuo 9 iki 11 ir 6-8 val. 8, o sešadi-
dienį nuo 9 iki 12 val.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 375-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses"

Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PULSŲ IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
OFISAS 2454 WEST 71st ST.
Val. antradi. nuo 2-5 po pietų,
ketvirtadi. nuo 6-8 vak.
Ofisio telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisio telefonai: 2750 WEST 71st St.
Tel. 925-8296

Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sekmdieniais ir trečiadieniais
uždaryta.

Rez. tel. WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisio telefonai: 2652 WEST 59th STREET
Tel. PR 8-1223

OFISO VAL.: pirm., antradi., trečiadi.
ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Sešadi-
dieniais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofisio telefonai: HEMLOCK 4-2123
Rezid. telefonai: GIBSON 8-6195
Pirma ligonius pagal susitarimą. Del
valandos skambinti telefonu HE 4-2123
jei neatšiepia, tai telefonai GI 8-6195

ATSIŠVEIKINO KOSTĄ PALILIŪNĄ

Kostas Paliliūnas mirė šių
metų vasario 14 dieną. Vasa-
rio 18 dienos rytą jis buvo pa-
laidotas šv. Kazimiero Lietu-
vių kapinėse.

Vasario 17 dienos vakarą
Evans koplyčioje buvo sureng-
tas atsisveikinimas su parei-
gingu Lietuvos kariu ir geru
lietuviu. Atsisveikinimą prave-
dė Ramovėnų pirmininkas
kap. Andrius Juskevičius. Prie
karsto garbės sargybas ėjo
majoras Adolfas Zygas, maj.
Jonas Tapulionis, maj. Bro-
nius Ambraziejus, kap. Juozas
Kulikauskas, kap. Juozas Puš-
neraitis ir karys Kazys Leknic-
kas. Kan. Zakarauskas atkal-
bėjo maldas už velionį.

Prie karsto kalbėjo kartu su
velioniu karo mokykloje buvęs
Zygas ir sporto reikalais
kartu su Paliliūnu besirūpinęs
maj. Tapulionis. Nuosirdžiais
žodžiais jiedu pareiškė užuo-
jautą velionio šeimos narius.

P. ŠILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Ban-
džai. Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val. 2-4 ir 6-8. Sešadieniais 9-11.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telefonai: PROSPECT 6-5084

MOVING

Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 W. 34 Place
Tel. FRontier 6-1882

MOVING

Laidimai - Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. SERENAS
2047 W. 67th Pl. WALBROOK 5-8063

GRADINSKAS

AM-FM RADIJŲ
KAINOS PRASIDEDA NUO
\$1500
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998
LIETUVI, EIK PAS LIETUVI!

SOPHIE BARCUS

RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadi-
enio iki penktadienio 10-11
val. ryto. — Sešadienį ir sek-
mdienį nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryto.
Vakaruškos: Pirmadieniais 7 v. v.
Tel. HEMlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

A FOREST'S FUTURE IS IN YOUR HANDS

Every tree, every shrub,
and all our wildlife depend on
you to help prevent
forest fires. So please follow
Smoke's ABC's: Always
hold matches till cold. Be sure
to drown all campfires,
stir the ashes, and drown
them again. Crush all
smokes dead out.

Please! Only you can
prevent forest fires

LIETUVIŠKOS VESTUVĖS

Šeštadienį, gegužio 23 d. lie-
tuviška šeima sukūrė Regina
Idalią Abraitę ir Viktoras
Panaras. Juos šv. P. Marijos
Gimimo bažnyčioje, 2700 West
69 St., susijungė kun. Jonas Ku-
zinskas. Prie altoriaus jaunuoi-
sius palydėjo Ramūnė Sadaus-
kaitė, Rita Kybartas, Virginija
Šileikis, Asta Mikūnas, Alfon-
sas Galinaitis, Linas Jurcys,
Romas Šileikis ir Viktoras Ba-
joras. Vyriausia pamergė bu-

maišą įmestas ryšulėlis suke-
lė skundus. Niekas taip stropiai
neprižiūrėjo ekspedijoms, kaip
tai darė Kostas Paliliūnas.

— Jis buvo nepaprastai pa-
reigingas tarnautojas. Mes vi-
si jį pamėgom. Ir jis mus pa-
mėgo. Mes žinojom kad Palil-
iūnui galima pasitiktė. Jeigu
jis pasakė, kad nurodytu lai-
ku bus, tai būvome tikri, kad
jis bus. Bendrą darbą galima
sėkmingai dirbti tik tada, jei
galima bendradarbiais pasitiktė.

— Žinome, kad Kostas Palil-
iūnas buvo geras karys. Jis
gynė gimtinę savo kraštą ir bu-
vo pasiryžęs sveiką ir gyvybę
aukoti. Kai įsitikino, kad or-
ganizuotas pasipriešinimas ne
įmanomas, tai išėjo tremtin.
Kantariai nešė našą Vokietijo-
je, sunkūs pirmieji žingsniai
buvo Amerikoje, bet jis nesis-
kundė. Jis buvo ne tik geras
karys, bet ir pareigingas lietu-
vis. Jis mylėjo savo šeimą, o
paskutiniu metu, kai liga pra-
dėjo jį kamuoti, tai didžiausią
džiaugsmą jam sukeldavo
anūkai.

— Naujienų bendrovės ir
naujieniečių vardu reiškiu
dukrai, sesei ir kitiems šeimos
nariams užuojautą. Jūs nete-
vate tėvo, brolio, o mes nete-
kome pareigingo bendradar-
bio, kuris mums buvo kaip
brolis. — baigė M. Gudelis at-
sisveikinimą. Reporteris

vo Liucija Poderys, ir vyriausiu
pajauiniu Raimundas Pa-
narus, jaunojo brolis. Gėles
nešė Loreta Lingytė.

Vakare Inn Motion salėje,
5820 So. Kedzie įvyko vestuvi-
nė puota. Jaunuosius ir jų pa-
lydovus pasitiko jaunųjų tėve-
liai Jonas ir Irena Abraitčiai,
Mikė ir Milda Panarai. Tal-
pioje salėje buvo apie 400
žmonių, didesnė svečių dalis,
lietuviškasis jaunimas, įvai-
rių visuomeninių, sportinių
organizacijų nariai.

Vaišes pradėjo jaunosios tė-
velis Jonas Abraitis, kuris pri-
minė šiltoje kalboje, kad ven-
dybinis gyvenimas nėra vien
rozės ir žalios pievelės, pasi-
taiko gyvenime erskėčių bei
akmenų, kuriuos aplenkė, nu-
galėti reikia pasiryžimo ir
stipraus būdo. Vaišes pravesė
jis pakvietė Algirdas Pužauskas.
Prieš vaišes trumpą maldą su-
kalbėjo kun. J. Kuzinskas,
sveikinimo laiškus atsiuntė
kun. A. Trakis ir kun. A. Šan-
taras.

Jaunieji gavo daug sveikini-
mų iš abiejų pusių: iš Lietu-
vos, Kanados, Australijos.
Sveikino jaunųjų močiutės,
dėdės, pusbroliai ir kiti gim-
inės bei draugai. Po sočios va-
karienės, kurios metu ir vėliau
šokiams grojo Bichnevičiaus
vadovaujamas orkestras, jau
nieji Panarai atsisveikino sve-
čius ir išsirušė į povestuvinę
kelionę, kurios dalį jie praleis
Acapulco kurorte ir bevažinė-
dami po Meksiką. Jaunoji Pa-
narų šeima žada apsigyventi
Marquette Parko apylinkėje,
kur abu ir užaugo. Kor.

"NAUJENAS" SKAITO VISŲ
SROVIŲ ŽMONES: DARBININ-
KAI, BIZNIERIAI, PROFESIO-
NALAI, DVASININKAI, VALS-
TYBININKAI, MOKSLININKAI
JIE ŽINO, KAD "NAUJENOS"
PADUODA TEISINGIAUSIAS
ŽINIAS IR GERIAUSIUS
RASTUS.

Buv. Šiaulių Apylinkės Teismo Tardytojui

A. A.

ALGIRDUI JAKŠEVIČIUI

netikėtai mirus, Jo žmoną Dr. Janiną, dukte-
ris ir visus artimuosius nuosirdžiai užjaučia
ir drauge liūdi

Chicagos Lietuvių Teisininkų
Draugija

PADĖKA

Mūsų tėveliui ir uošviui

A. + A.

KAPITONUI

KOSTUI PALILIŪNUI

mirus ir palaidojus jį Lietuvių šv. Kazimiero kapinėse, nuosirdžiai
dėkojame visiems, liūdną valandą pareiškusiems mums užuojau-
tas žodžiu, raštu ir telefonu, aukojusiems šventas mišias ir atsiun-
tusis vainikus ir kitokias būdais padėjusiems mums liūdesio lai-
kotarpiu.

Ypatinga padėka kan. V. Zakarauskui ir prel. Gižinskiui už mišias
ir maldas, solistui J. Vazneliui ir muzikui Vl. Baltrušaičiui už gies-
mes ir laidotuvių muziką.

Nuosirdus ačiū tėvelio kolegoms RAMOVENAMS už garbės sa-
rgybas ir organizuotą atsisveikinimą, ir p. M. Gudeliui, savo ir Nau-
jienų vardu taip nuosirdžiai atsisveikinusių koplyčioje.

Dėkojame Laidotuvių Direktoriumi p. Evans už tvarkingą laidotu-
vių pravedimą, ir dėkojame kiekvienam, atėjusiam velionį atsisvei-
kinti koplyčioje ir visiems, nulydėjusiems jį į kapines.

Nulitūdė lieka:

Brigita ir Zigmąs Jakimčius
Ann Arbor, Mich.

SMOKEY'S FRIENDS

GELININKAS

(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje
gražiausias gėles ir vainikai, ant-
kapių papuošimai ir sezoninės
kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

GUŽAUSKŲ

BEVERLY HILLS GELINČIA
GELES VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
Telefonai: GRoovehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero
Telefonai: TOWNhall 3-2108-9

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŽYKAS VISTA

REpublic 7-8600

REpublic 7-8601

EUDEIKIS

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

Laidotuvių direktoriai:

DOVYDAS P. GAIDAS

GERALDAS F. DAIMID

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE

Tel. YArds 7-1741 - 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE

Telefonai: LAFayette 3-0440

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:

Chicagos
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijų

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENA
IR NAKTĮ
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-7003

STEP. C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET
2314 WEST 23rd PLACE

REpublic 7-213
Virginia 7-6672

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-1139

VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI

GARSINKITĖS NAUJIEŅOSE

ZNIS YR BIZNIS

...nimas katalikų kapinėse
...Kodžio oficiozo
...o 22 d. nr. visas puslapis
...tas naujos "pagerintos"
...blausia, pagreitintos lai-
...technikos katalikiško-
...pinėse pareklamavimui.

...puošimo dienos proga,
...s 30 dienai, paskirtas
...puslapis su iliustracio-
...kaip motorizuotais veži-
...trešiami, nuo piktžolių
...mi kapinių plotai, pa-
...ni apkrestai ir apkarpo-
...iki medžiai bei krūmai,
...amos lengvatos bei pa-
...naimirusius laidojant
...liejuose, statomąjį len-
...surrection mauzolejų pa-
...ojant net dviem atvaiz-
...Pavaizduota dar viena,

...pastatyta, laidojimų
...ia šv. Adalberto kapi-
...u tokiu parašu: "Koply-
...panaudojimas daugėja.
...geriau aptarnauti dau-
...pageidavimų laidojimus
...laidojimų koplyčiose,
...alberto kapinėse prie St.
...pijaus sekcijos pastaty-
...nta laikina koplyčia".
...vieno atvaizdo visame

Laidojimų koplyčia — gremždas šv. Adalberto ka-
pinėse (labai panaši į tokią koplyčią šv. Kazimiero
kapinėse).

puslapyje nėra, tai to garsaus
troko su kranais, keltuvais,
grandinėmis ir kabliais, kuriais
mirusieji iš tų koplyčių yra i-
duobes suverčiami.

ŠIRDIES NEPASIEKĖS PAMINKLAS

Praeitą sekmadienį, geg. 24
d., 3 val. p. p. Kazimierinėse
kapinėse buvo atidengtas ne-
paprastai didelis paminklas,
bet lietuvių sklypų savininkų
širdies, matyt, tas paminklas
nepalietė.

Paminklas gražus, lietuviš-
kas, jam išleista, sako, apie
\$25,000, bet į paminklo atida-
rymo išlaimas neatėjo nei šim-
tas žmonių. Nebuvo sklypų sa-
vininkų, nebuvo katalikiškų
organizacijų atstovų, nesima-
pė žmonių, kuriems jau kelini-
tai metai rūpi kapinių atlietivi-
nimas ir jų papuošimas.

JUOZAS (JOE) JURAITIS

Nebrangiai ir greitai taiso Volkswage-
nus, Volvus, Mercedes, Porschus ir
kitas užs. ir vietinės gamybos maši-
nas. Elektroninis tikrinimas, patyrė
mechanikai, vilkikas.

RICHMOND AUTO SERVICE

2934 West 63rd St.
Tel. GR 6-3134 arba GR 6-3353

HOME INSURANCE

Call: Frank Zapolis
3208½ W. 95th St.
GA 4-8654
State Farm Fire and Casualty Company

nečio BALFO pirmininko, prelato J. B. Končiaus knyga ATSIMINIMAI IS BALFO VEIKLOS

404 dideli puslapiai, daug nuotraukų.
Kietai viršeliai \$4.00, minkšti — \$3.00.

...i knyga kiekvienam lietuviui, ypač tremtiniui. Geriau-
lovana globėjui, siuntusiam siuntinius į Vokietiją ir ki-
remties vietas. Knygą pasiųsime adresatui, jei pasių-
site čekį arba Money Orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS,

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

HIGH RATES — PAID QUARTERLY

5%
Passbooks
5½%
Investment
bonus plan
\$1,000 minimum
Savings Insured to \$20,000. — Highest reserves.

GHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

071 ARCHER AVE., CHICAGO, ILL. 60632

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

(Licensed by VNESHPOSYLTORG)
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320

irų prekių pasirinkimas, automobiliai, motociklai, šaldytuvai,
maistas, doleriniai Certifikatai.

Vedėjas E. ŽUKAUSKAS

MOVING — Apdrausta perkraustymas

us ir sąžiningas patarnavimas. Naujais kraustymo

frankiai. Ilgų metų patyrimas.

AL NAUJOKAITIS

2 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — WEDNESDAY, MAY 27, 1970

pačios valdžios tvarkomos.
Tai yra pigiausios skalbyklos
pasaulyje, deja tik viena šei-
nininkė iš 10 milijonų rizi-
kuoja joms duoti savo baltinius
ir tai tik vieną kartą...

Kaina: už kilogramą (2 sva-
rus su viršum) baltinių išskal-
bimą ten ima 37 kapeikas. "Tai
pigiai kaina už skyles marški-
niuose, kur be to balti neiš-
mazgotais kalnieriiais marški-
niai virsta pilkais, kur marš-
kiniai ir paklodės gražinami
su rūdos plėmais ir reikia lauk-
ti dešimtį dienų", skundžiasi
Orlo miesto šeiminkės, kur-
is 240,000 gyventojų į valdžią
kas skalbyklas baltinius davė
3,000 ir tai tik vieną kartą...

TRUMPAI

— Sophie Barcus radijo va-
landos vedėjų Daukų sūnus Ter-
ry mokosi Iowa Wesleyan Uni-
versitete, Consulting Engineer-
ing fakultete. Jis yra geriaus-
ias studentas ir gavo \$200.00
premią.

— Marquette Parko Lietuvių
Namų Savininkų organizacijos
surengtas spaudos vakaras praė-
jo gražiai ir sėkmingai. Salė
buvo pilna svečių. Apie patį va-
karą bus parašyta vėliau.

— Kai mes negalime kalbėti,
už mus kalba mūsų bičiuliai.
Walter Trohan, vienas iš Chi-
cagos Tribune redaktorių, da-
bar gyvena Washington, D. C.,
yra atvejęs atvejais didžioje ame-
rikiečių spaudoje rašęs apie lie-
tuvių ir mūsų pavergtos Tėvy-
nės problemas. Kalbėdamas su
dr. Leonu Kriaučeliūnu 30 metų
Lietuvos okupacijos sukakties
ruošiamo minėjimo ir Lietuvių
Tautos Genocido pristatymo
amerikiečių visuomenei proga,
jis parodė mūsų problemoms iš-
skirtino dėmesio ir pažadėjo jas
kelti amerikiečių spaudoje.

Walter Trohan taip pat at-
vyksta į Chicago birželio 13 d.
ir dalyvaus Lietuvių tautos ge-
nocido parodos atidaryme, ruo-
šiamoje akademijoje bei vaka-
rienėje, Sheraton viešbutyje. Ar
mes, lietuviai, pamiršime 13-tą
birželio? Ne! Minėjime ir ati-
daryme parodos dalyvausime
skaitlingai. Į vakariene ir aka-
demiją kvietimus iš anksto iš-
gyskite pas A. Rugytę, telefonas
PR 6-3209. (Pr.)

— Lietuvių Tautinių šokių in-
stituto posėdyje nutarta sukie-
sti tautinių šokių grupių moky-
tojų suvažiavimą Chicagoje, tau-
tinių drabužių, šokių, muzikos,
organizaciniam ir kitiems rei-
kalams apsvarstyti. Suvažiavi-
mą globoti ir padėti organizuoti
nutarta prašyti JAV LB Chica-
gos Apygardos Valdybos. Posė-
dyje dalyvavo: J. Vaičiūnienė
(Instituto Garbės narė), L.
Brazdienė, Br. Jameikienė, Br.
Shotas, Ir. Šilingienė ir pakvie-
stas LB čekagiškės Apygardos
Valdybos pirmininkas J. Jasaitis.

— Jonas Jasaitis, JAV Lietu-
vių Bendruomenės Tarybos na-
rys ir Chicago Apygardos Val-
dybos pirmininkas, šiais moks-
lo metais Kristijono Donelaičio
mokykloje dėstė Lietuvių Ben-
drumenės kursą. 7-je ir 8-je
klasėse. To kurso pagrindinė
mintis — lietuvių išeivijos tau-
tinių gyvenimas. Ateinantiems
metams Jasaitis ruošia Bendruo-
menės kurso konspektus, ku-
riais galės pasinaudoti ir kitos
mokyklos. Šiuo reikalu suinte-
resuotieji kreipiasi Jasaičio ad-
resu ir telefonu: 6822 So. Oak-
lev Ave., Chicago, Ill. 60636, tel.
HE 4-2165. (Pr.)

— VKLS Chicago skyriaus
nariai renka si Kapų Puošimo
dieną, 9 val. rytą, šv. Kazimie-
ro kapinėse, prie 29to bloko.
Aplanke vilniečių mirusiųo-
sius, ten pat dalyvausime pa-
maldose. Po to važiuosime į
Lietuvių Tautines kapines.
Dieną užbaigsime bendrais
užkandžiais gamtoje. Valdyba

— Pianistas Mindaugas Mačiū-
lis nuo pat mažens neturėjo kitų
užsiėmimų, kaip muziką. Jo
piano rečitalis įvyks gegužės 31
d. Jaunimo Centre 4:00 val. p. p.
Bilietai Marginiuose. (Pr.)

— Lietuvė moteris, 35 m., ne-
senai atvykusi iš Europos, kal-
banti taip pat vokiškai ir susi-
kalbanti angliskai, ieško darbo
lietuviškoje aplinkoje ar šeimoi-
je. Tel. 436-2884. (Pr.)

HELP WANTED — FEMALE Darbininkų Reikia

REIKALINGA MOTERIS

Padėti našliui tvarkyti daugkambarinį
namą. Lengvas virimas, 30 dol. sa-
vatei ir kambarys su pilnu išlaikymu.
Susikalbėti angliskai.

248-5503

REIKALINGA PATIKIMA MOTERIS

Bendrai namų ruošai ir 9 mėn. mer-
gaitės priežiūrai 5 dienas savaitėje,
nuo antradienio iki šeštadienio, Gera
transportacija, Evanstone. Susikalbė-
ti angliskai. Reikalingos rekomenda-
cijos. Tel. 869-7414.

TYPIST

To operate IBM 6400 Accounting Ma-
chine. Experience helpful but not
necessary. We will train. Business
location vicinity Foster & Kedzie.
Company benefits.
5441 No. KEDZIE
463-2411 — MIKE TARCHINSKI
9 to 5 P. M.

SWITCHBOARD - TYPIST

For Loop office of Certified
Public Accountants.
Fringe benefits and bonus.
RA 6-5751

HELP WANTED — MALE Darbininkų Reikia

BARTENDER

EXPERIENCED
Permanent work. Shift hours. Good
starting salary. Fine clientele.
Lombard area.
CALL MORNINGS.
627-5020

REAL ESTATE — OUT OF TOWN Nuosavybės kitur

RETA PROGA

Dėl ligos, skubiai, geromis sąlygomis,
parduodamas arba išnuomojamas šva-
rus, 4 kambarių su baldais ir taverna
namas. Didelis, sausas, su vasarine
virtuve, skolas. Gražus į kampinis
dvigubas lotas. Daug įvairių vasi-
nių medžių ir gėlių. Dvi kabinos ir
naujas garažas.

Kreiptis į: VERONIKA LINGIS,
1144 No. 7th STREET,
CLINTON, INDIANA 47842.

FURNITURE AND FIXTURES

Rakandai ir įrenginiai

PARDUODAMI

IS MODELINIŲ NAMŲ BALDAI
30% iki 50% nuolaida. Galima pirkti
šeimais ir išsimokėtina. Aptarnauja
lietuvių.
SOUTHWEST FURNITURE CO.
TEL GR 6-4421
6200 So. WESTERN AVE.

— Čikagiečiams plačiai pa-
žįstamas biznierių Balys Mu-
liolis atsigulė šv. Kryžiaus li-
goninės sveikatos tikrinių. Jis
paguldytas 510 kambaryje..

— Pusanžės moteriškos emo-
cinės negerovės — 297 Alvido
radijo paskaita ši ketvirtadienį,
gegužės 28 d., 10 v. r. So-
phie Barcus Radijo šeimos va-
landoj.

— Kun. B. Sugintas pasiuntė
per Balfą užsienio gimnazii-
jom už šių metų rugpjūčio mėn.
\$920 t. y. 16 Vasario G. \$700,
Selez. G. \$200 ir Punsko G. \$20.
Tai bus surinkta nuo 1952 me-
tų IX mėn. 1 d. iki š. m. IX. 1
d. 200,818 dolerių.

— Kapų Puošimo Dieną, atei-
nantį šeštadienį, tuoj po pamal-
dų Lietuvių šv. Kazimiero ka-
pinėse, bus trumpas iškilmės
prie naujai pastatyto puikaus
lietuviško paminklo (prie kam-
po 111 gatvės ir Pulaski Rd.).
Bus padėtas vainikas mirusiems
ir kapų kūrėjams prisiminti.
Pasauliečio Komiteto atstovo
žodis ir kt. Kun. E. Abromaitis
atliks maldas. Kun. Abromaitis
yra pirmininkas Lietuvių šv.
Kazimiero Kapinių Patariamosi-
os Tarybos. Bus irgi LB Chi-
cagos Apyg. V-bos atstovas.
Visi lietuvių kviečiami daly-
vauti.

— Pianistas Mindaugas Mačiū-
lis nuo pat mažens neturėjo kitų
užsiėmimų, kaip muziką. Jo
piano rečitalis įvyks gegužės 31
d. Jaunimo Centre 4:00 val. p. p.
Bilietai Marginiuose. (Pr.)

— Pianistas Mindaugas Mačiū-
lis nuo pat mažens neturėjo kitų
užsiėmimų, kaip muziką. Jo
piano rečitalis įvyks gegužės 31
d. Jaunimo Centre 4:00 val. p. p.
Bilietai Marginiuose. (Pr.)

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SA
Namai, Žemė — Pardavi

PASKOLOS, PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMIN
IR ZEMAIŠ NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAI
DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES I

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI

BUTŲ NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAI

DRAUDIMO AGENTŪRA PATARNAUJA VISAIS DRAUDIMO REI

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-4

• NAMŲ IR BIZNŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • NOTARIA

• PATVIRTINTI VERTIMAI • IMIGRACIJOS POPIERIAI

• PAJAMŲ MOKESCIAI — INCOME TAX

LEONAS REAL ESTATE

2735 WEST 71st STREET TEL. 925

4 BUTŲ MŪRAS: 3 po 4 ir 1-7
kamb., 10 metų, ant 50 pėdų sklypo i
vakarus nuo Kedzie.
MŪRINIS 2 po 5 su įrengtu sklypu.
centr. šildymu, 2 auto garažai. Moder-
nus ir švarus, Brighton Parke.
MŪRO BUNGALOW 6 kamb., įreng-
tas sklypas, 60-ta ir Francisco.
1½ AUKSTO, 6 ir 5 kamb. moder-
nus butai, modernios virtuvės ir vo-
nios, įrengtas sklypas, prie pat Maria
Aukšt. mokyklos.

ŠIMAITIS REALTY

NOTARY PUBLIC, INCOME TAX,
INSURANCE

2737 W. 43rd STREET

CL 4-2390

DOWNERS GROVE N. W.

Older 2 story aluminum sided home.
3 bedrooms and bath on fully carpe-
ted upper floor. Carpeted stairway,
entrance hall and living room. Pa-
neled den for 4th bedroom, kitchen,
bath, dining room and enclosed sun-
room. Easy walk to all schools,
churches, shopping and C. B. Q. Many
build-ins. By owner \$29,500.

Valdis Real Estate

7051 S. Washtenaw Ave. RE

Šimkus Real Estate

NOTARY, INCOME TAX SER

4259 So. MAPLEWOOD AVE

Tel. CL 4-7450

DAŽAU NAMUS

IS VIDAUS IR LAUKO

Valau kilimus ir baldus.

Pilna apdrauda.

I. RUDIS Tel. CL 4-1050

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

IR KITUS KRAŠTUS

P. NEDZINSKAS, 4065 Acher,

Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS

2608 West 69th Street

Chicago, Illinois 60629

WA 5-2787

Didelis pasirinkimas įvairių pre-
kių. Automobiliai, šaldytuvai,
maistas, pinigai.

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR ERANGYBĖS

Pardavimas ir Taisymas

2644 WEST 69th STREET

Tel. R.Epublic 7-1941

A. & L. INSURANCE & REALTY

A. LAURAITIS

INCOME TAX

4645 So. ASHLAND AVE.

LA 3-8775

(Currency Exchange įstaigoj)

Pigūs automobilių draudimai.

APDRAUDŲ AGENTŪRA:

namų, automobi-
lių, gyvybės, svei-
katos ir biznio.

Patogios išsimokė-
limo sąlygos.

J. BACEVIČIUS

6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

K. ERINGIS

CALIFORNIA SUPER SERVICE

Taisomi auto motorai, stabdžiai,
tune-ups ir t. t.

4824 So. CALIFORNIA AVE.

CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

SKAITYK IR KITAM PA

SKAITYTI DEMOKRATI

DIENRAŠTĮ "NAUJIE